БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ САНОАТ ВА ҚИШЛОҚ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТЛАРИ
ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ
ТОШКЕНТ САНОАТ ВА ҚИШЛОҚ ОБЛАСТЬ ҲАМДА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 38 (2586) | шанба, 22 февраль 1964 йил. | Баҳоси 2 тийин.

ДЎСТЛИГИМИЗ МУСТАҲКАМ ВА АБАДИЙ

СОВЕТ-БОЛГАРИЯ ҚЎШМА БАЁНОТИ

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг таклифига биноан, Болгария Халқ Республикасининг партия-ҳукумат делегацияси дўстлик визити билан келиб, Совет Иттифоқида 1964 йил 16 февралдан 21 февралга қадар меҳмон бўлиб турди.

Делегация Совет Иттифоқида бўлган вақтда Совет-Болгария музокаралари бўлиб ўтди. Музокараларда Совет томонидан — КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев ва бошқа совет раҳбарлари; Болгария томонидан — Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Болгария Халқ Республикаси Министрлар Советининг Раиси Тодор Живков ва болгариялик бошқа ўртоқлар қатнашдилар.

Қардошларча дўстик ва самимийлик вазиятида ўтган музокаралар вақтида, дейилади Совет-Болгария қўшма баёнотида, ҳар иккала мамлакатда социализм ва коммунизм қурилишининг бориши тўғрисида Томонлар бир-бирларига ахборот бердилар ҳамда Совет Иттифоқи билан Болгария Халқ Республикаси ўртасида, КПСС билан Болгария Коммунистик партияси ўртасида дўстликни ва ҳар томонлама ҳамкорликни янада ривожлантиришга ва мустаҳкамлашга тааллуқли жуда кўп масалалар устида, шунингдек ҳозирги халқаро аҳволнинг ва жаҳон коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг энг муҳим проблемалари устида фикрлашиб олдилар. Бу фикрлашув ҳар иккала мамлакат партиялари ва ҳукуматларининг муҳокама қилинган барча масалаларга доир қарашларида тўла бирлик борлигини яна таъкидлади.

Ҳар иккала Томон зўр мамнуният билан шуни қайд қилдиларки, СССР билан Болгария Халқ Республикаси ўртасида марксизм-ленинизмнинг ва социалистик интернационализмнинг мустаҳкам принципларига асосланган қардошларча дўстлик ва ҳар томонлама ҳамкорлик ҳар иккала мамлакат халқларининг манфаатлари йўлида муваффақиятли ривожланиб бормоқда.

СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг етти йиллик планини бажариш қандай бораётганлигини, КПСС XXII съездининг тарихий қарорларини муваффақиятли равишда амалга ошираётган совет кишиларининг меҳнатдаги муваффақиятларини ўртоқ Н. С. Хрушчев КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукумати номидан Болгария партия-ҳукумат делегациясига батафсил гапириб берди. Химия саноатини жадал ривожлантириш, халқ хўжалигида техника тараққиёти учун химия муваффақиятларидан кенг фойдаланиш, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ва халқ истеъмол моллари ишлаб чиқаришни янада кўпайтириш соҳасида КПСС Марказий Комитетининг декабрь (1963 йил) Пленумида белгиланган тадбирларга, шунингдек КПСС Марказий Комитети февраль Пленумининг қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини интенсивлаш тўғрисидаги қарорларига алоҳида эътибор берилди.

Ўртоқ Тодор Живков, бутун болгар халқи ўзининг жанговар авангарди — Болгария Коммунистик партияси раҳбарлигида социалистик қурилиш соҳасида Болгария Коммунистик партиясининг VIII съезди қўйган вазифаларни бажариш учун курашда фидокорона меҳнат қилганлиги натижасида Болгария меҳнаткашлари эришган муваффақиятларни гапириб берди. Болгар халқининг ҳаётидаги муҳим воқеани — Болгариядаги социалистик революциянинг бу йил ўтказиладиган 20 йиллигини муносиб кутиб олиш учун ҳозир мамлакатда умумхалқ социалистик мусобақаси авж олиб кетди.

Қардош болгар халқи тубли революцион ўзгаришларни амалга ошириб, қисқа тарихий муддат ичида ўз мамлакатини замонавий саноатга ва юксак даражада ривожланган қишлоқ хўжалигига эга бўлган социалистик давлатга айлантирганлигини ва жуда катта муваффақиятларга эришганлигини кўриб, дейилади сўнгра қўшма баёнотда, совет кишилари астойдил қувонмоқдалар. Шу асосда Болгария меҳнаткашларининг моддий даражаси ва маданий савияси тўхтовсиз ошмоқда, фан, маориф ва маданият барқ уриб ривожланмоқда.

Томонлар иқтисодий ҳамкорликка катта аҳамият бериб, уни янада ривожлантириш истиқболларини муҳокама қилдилар.

Ҳар иккала томон ҳозирги халқаро вазиятга баҳо беришда ўз қарашларида тўла бирлик борлигини қайд қилдилар ҳамда тинчликни мустаҳкамлаш ва қирғин термоядро уруши хавфини йўқотиш учун изчил курашни давом эттиришга ўзларининг маҳкам бел боғлаганликларини таъкидладилар. Болгария Халқ Республикаси ҳукумати СССРнинг тинчликка қаратилган янги ташаббусини — территория низоларини ва чегара масалаларини ҳал қилишда куч қўлланишдан давлатларнинг воз кечиши тўғрисида халқаро шартнома ёки битим тузиш ҳақидаги Совет ҳукуматининг таклифларини тўла қувватлаганлигини айтди.

Томонлар Германия масаласини тинч йўл билан бартараф қилиш ва шу асосда Ғарбий Берлиндаги аҳволни нормаллаштириш кераклигини, Қора денгиз давлатларининг чегаралари яхши қўшничилик чегаралари бўлиб қолиши, Қора денгиз эса дўстлик ва савдо-сотиқ денгизи бўлиб қолиши кераклигини айтишди. Куба Республикаси ҳукумати таклиф қилган маълум беш модда тўла равишда қувватланди, Кипр республикаси халқига бирдамлик изҳор қилинди. Томонлар Панама халқининг одилона талабларини ҳамда Вьетнам ва Корея халқларининг одилона озодлик курашини қувватлашларини айтдилар. Бирлашган Миллатлар Ташкилотида Хитой Халқ Республикасининг қонуний ҳуқуқларини тиклаш масаласини тезроқ ҳал қилиш зарурлиги яна уқтириб ўтилди.

КПСС ва Болгария Коммунистик партияси вакиллари ҳозирги замоннинг, халқаро коммунистик ҳаракатни ривожлантиришнинг энг актуал масалалари тўғрисида музокаралар вақтида фикрлашиб олдилар. Совет-Болгария Қўшма баёнотида айтиладики, ҳозирги жаҳон тараққиётининг энг муҳим проблемалари тўғрисида 1957 ва 1960 йиллардаги Москва Кенгашларининг Декларацияси ва Баёнотида берилган анализ тўғрилигини, жаҳондаги қардош марксчи-ленинчи партиялар коллектив бўлиб ишлаб чиққан қоидаларни оғишмай амалга ошириш зарурлигини турмуш тўла равишда таъкидлади.

КПСС ва Болгария Коммунистик партияси, тинчлик ва социализм ишининг манфаатлари барча марксчи-ленинчи партияларнинг Москва Кенгашлари Декларацияси ва Баёнотида белгилаб берилган бош йўл асосида халқаро коммунистик ҳаракат бирлигини ва жипслигини мустаҳкамлаш учун курашни кучайтиришни талаб қилади, деб ҳисоблайдилар. Ҳар иккала партия бу вазифа ҳозирги кунда ҳар қачонгидан ҳам муҳим, деб таъкидлайдилар. Улар жаҳон коммунистик ҳаракати сафларида фракциячилик ишларини олиб бориш йўлидаги ҳар қандай уринишларни қатъиян қоралайдилар.

Совет Иттифоқи ва Болгария коммунистлари ва барча меҳнаткашлари шу нарсага аминдирларки, дейилади Совет-Болгария қўшма баёнотининг охирида, ҳар иккала мамлакат ўртасидаги ҳар томонлама қардошларча ҳамкорликни янада ривожлантириш ва мустаҳкамлаш совет ва болгар халқларининг туб манфаатларига тўла равишда жавоб беради, тарихий вазифаларни муваффақиятли ҳал қилишга — ҳар иккала мамлакатлар коммунистик жамият қуришга ва бутун дунёда социализм ишини мустаҳкамлашга ёрдам беради.

(ТАСС).

ИЛМИЙ-АТЕИЗМ ВА ҲАЁТ

Қаҳрамон совет халқи шонли Коммунистик партия раҳбарлигида мамлакатимизда янги, коммунистик жамият қурмоқда. Лекин бу жамият ўз-ўзидан вужудга келмайди, албатта. Бунинг учун совет кишиларининг енг шимариб ва астойдил тер тўкиб, фидокорона меҳнат қилишлари лозим.

Янги инсон тарбияси коммунистик қурилиш соҳасида ғоят муҳим роль ўйнайди. Шунинг учун ҳам Коммунистик партия бу масалага алоҳида эътибор бермоқда ва янги кишини тарбиялаб вояга етказиш учун идеологиянинг ҳамма воситаларидан самарали фойдаланишга даъват этмоқда. КПСС XXII съезди ва партия Марказий Комитетининг Пленумлари қабул қилган тарихий ҳужжатларда партия ташкилотлари ва совет халқи олдида турган бу соҳадаги вазифалар аниқ ва равшан кўрсатиб берилган.

Янги одамни — коммунистик жамият гражданини тарбиялаш проблемаси эса буржуа идеологиясига, ўтмишнинг кишилар онгидаги сарқитларига қарши кураш билан чамбарчас боғланган. Ўтмиш сарқитларини бутунлай йўқотиш сира кечиктириб бўлмайдиган вазифадир.

КПСС Марказий Комитетининг ўтган йили идеология масалаларига бағишлаб ўтказилган июнь Пленумида совет кишиларини материалистик дунёқараш руҳида тарбиялашга катта эътибор берилди, эскилик сарқитларига қарши аёвсиз кураш олиб боришнинг аниқ йўл-йўриқлари кўрсатилди.

Областимиздаги партия ташкилотлари, идеология муассасалари, кўп сонли атеистларимиз партия кўрсатмасига амал қилган ҳолда, бу соҳадаги ишларни кейинги вақтларда бирмунча жонлантириб юбордилар. Уларнинг асосий эътибори аҳолини коммунистик руҳда, марксча-ленинча илмий дунёқараш руҳида тарбиялашга қаратилмоқда.

Тошкент шаҳрининг Октябрь ва Ленин районларида, Чирчиқ, Янгийўл ва Олмалиқ шаҳарларида Калинин ва Юқори Чирчиқ ишлаб чиқариш бошқармаларида меҳнатлашларни коммунистик руҳда, диний ақидаларга ҳамда эскилик сарқитларига муросасизлик руҳида тарбиялаш соҳасида ибратли ишлар қилиняпти. Бу жойларда атеистик темада лекция ва суҳбатлар, савол-жавоб кечалари, олимлар ва турли мутахассислар билан учрашувлар, назарий конференциялар тез-тез ўтказиб турилибди.

Яқинда Юқори Чирчиқ ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Гулистон» колхозида химия мўъжизаларига бағишланган мароқли кеча ўтказилди. Бунда республика «Билим» жамиятининг ходимлари ҳамда бир группа атоқли олимлар иштирок этдилар. Тошкент Медицина институти олимларининг «Билим» жамияти область бўлимининг ходимлари билан ҳамкорликда Янгийўл ишлаб чиқариш бошқармасида меҳнаткашлар билан ўтказган учрашуви ҳам диққатга сазовордир.

Атеистик билимлар мактабининг фаолияти мақтовга лойиқдир. Бу мактаб ташкил этилганига ҳали унча кўп вақт бўлгани йўқ. Лекин аҳолининг унга бўлган қизиқиши катта. Бу ерга ҳар куни кўплаб кишилар келиб туради. Системали равишда ўтиб турган машғулотлар ўзбек ва рус тилларида олиб борилади. Машғулотларни ўтказишга республика илмий-атеизм Уйининг ходимларидан Ғ. Шокиров, Ш. Эшбўлатова, фалсафа фанлари кандидати К. Содиқов ўртоқлар раҳбарлик қиладилар. Яқинда «Атеизм нима? Марксистик атеизм — атеизмнинг олий формаси», «Оламнинг тузилиши ҳақида фан ва дин», «Ислом динининг келиб чиқиши ва синфий моҳияти» каби мавзуларда ўтказилган машғулотлар жуда қизиқарли бўлди. Машғулотларни олиб боришда илмий-атеистик темадаги кинофильмлардан, шунингдек турли кўргазмали қуроллардан кенг фойдаланилади.

Лекин ҳамма жойда ҳам иш шу зайилда яхши йўлга қўйилган деб бўлмайди. Аҳолини илмий-атеизм руҳида тарбиялаш вазифаси ўз ҳолига ташлаб қўйилган, динга қарши пропаганда дуруст олиб борилмаётган, эскилик сарқитларига қарши кескин курашилмаётган жойлар ҳали ҳам бор. Бу ҳол ўша жойлардаги партия, совет, жамоат ташкилотларининг бу ишга етарли эътибор бермаётганликларини кўрсатади. Бўка, Оққўрғон ва Бекободда меҳнаткашларни илмий-атеизм руҳида тарбиялаш ишлари ҳозирги юксак талаблар даражасида эмас.

Илмий-атеизмни ҳаёт билан, ҳар бир коллектив олдида турган конкрет вазифалар билан чамбарчас боғлаган ҳолда олиб бориш керак. Бунда совет фани ва техникаси соҳасида қўлга киритилган буюк ютуқлардан самарали фойдаланиш керак. Илмий-атеистик иш олиб борадиган кадрларни кўпайтириш, улар савиясини ошириш лозим.

Совет кишиларини материалистик дунёқараш руҳида тарбиялашда кинофильмлар, бадиий ва илмий-оммабоп адабиётлар, брошюралар, плакатлар, сатирик деворий газеталар, маҳаллий радио эшиттиришлар, жонли суҳбатлар ва бошқалардан фойдаланиш яхши самара беради. Шу билан бирга агитатор пропагандист ва лекторларимиз халқимизнинг бутун куч ва эътиборини КПСС марказий комитети декабрь ва февраль Пленумлари қарорларини бажаришга сафарбар этишлари лозим.

Областимиздаги партия, совет, жамоат ташкилотлари республика «Билим» жамиятининг жойлардаги бўлимлари, ўзларининг асосий диққат-эътиборини меҳнаткашларни марксча-ленинча дунёқараш, илмий атеизм руҳида тарбиялашга, айрим кишилар онгидаги эскилик сарқитларини тугатишга қаратмоқлари керак.

Аҳоли ўртасида олиб бориладиган илмий-атеистик ишларимиз жанговар таъсирчан, турмуш билан маҳкам боғланган бўлсин, совет кишиларини янги коммунистик идеаллар руҳида тарбиялашга ва коммунистик қурилиш вазифаларини муваффақиятли бажаришга хизмат қилсин.

ДАНИЯ БОШ МИНИСТРИ МОСКВАДА

МОСКВА, 20 февраль. (ТАСС). СССР ҳукумати бугун Катта Кремль саройида Дания бош министри Енс Отто Краг ва унинг рафиқаси шарафига зиёфат берди.

Зиёфатда Дания бош министри билан бирга Даниянинг СССР даги элчиси Кристиан Д. Хольтен-Эггерт, шунингдек Енс Отто Крагнинг Совет Иттифоқига қилган сафарида унга ҳамроҳ бўлиб келган кишилар ҳозир бўлишди.

Зиёфатда Совет томонидан СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев, Г. И. Воронов, А. Н. Косигин, А. И. Микоян, Д. С. Полянский ўртоқлар ва бошқа совет давлат арбоблари ҳозир бўлдилар.

Зиёфатда Н. С. Хрушчев ва Енс Отто Краг нутқ сўзладилар.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ДЕЛЕГАЦИЯСИНИНГ ФРАНЦИЯГА САФАРИ

Франция Миллат мажлисининг таклифига биноан, СССР Олий Советининг делегацияси яқин кунларда Парижга жўнайди.

Делегацияга СССР Олий Совети Президиуми аъзоси Н. В. Подгорний бошчилик қилади. (ТАСС).

ИЛҒОРЛАРГА ҚИЗИЛ БАЙРОҚЛАР

Ўзбекистон КП Тошкент қишлоқ область комитети ва область ижроия комитети 1963 йилда колхоз ва совхозларда чорвачиликни ривожлантиришнинг якунларини кўриб чиқдилар. Тошкент қишлоқ область партия комитети ва область ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғи **Калинин ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Ўзбекистон ССР 40 йиллиги»** колхозига берилди (раиси **Т. Мирзаев**, партия ташкилотининг секретари **Б. Жононбеков**, зоотехниги **И. Исматуллаев** ўртоқлар). Бу хўжаликда 1963 йили чорвачилик соҳасида энг яхши кўрсаткичларга эришилди. Йирик шохли қорамоллар сонини кўпайтириш плани 101 процент, жумладан сигирлар бўйича 101,3 процент, қўйлар бўйича 104,4 процент бажарилди. Ҳар юз бош сигирдан 83 бош бузоқ ва ҳар юз бош она чўчқадан 1872 бош бола олинди. Сут етиштириш плани 102,4 процент, давлатга гўшт сотиш плани 100 процент, сут сотиш плани 106,4 процент, тухум сотиш плани 100 процент адо этилди.

Область партия комитети ва область ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғи **Янгийўл ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Чиноз» совхози**га берилди (директори **К. Аъзамов**, партия ташкилотининг секретари **Х. Исмоилов**, ишчилар комитетининг раиси **Б. Я. Дуганов**, бош зоотехниги **И. Е. Скляр**). Совхозда 1963 йили чорвачилик соҳасида энг яхши кўрсаткичларга эришилди. Йирик шохли қорамоллар сонини кўпайтириш плани 100 процент, жумладан сигирлар бўйича 101,4 процент, чўчқалар бўйича 100 процент, қўйлар бўйича 100,7 процент бажарилди. Ҳар юз бош сигирдан 88 бош бузоқ, ҳар юз бош она чўчқадан 2924 бош бола олинди. Гўшт етиштириш плани 108,2 процент, давлатга гўшт сотиш плани 102,4 процент адо этилди. Ҳар бир бош соғин сигирдан ўрта ҳисобда 3586 килограммдан сут соғиб олинди.

Ўзбекистон КП Тошкент қишлоқ область комитети ва область ижроия комитети «Узсельхозтехника» область бирлашмасига «Ўзбекистон ССР 40 йиллиги» колхозига ҳамда «Чиноз» совхозига биттадан юк машинаси ажратишни топширдилар.

ЎРТОҚ АЛЕКСЕЙ НИКОЛАЕВИЧ КОСИГИНГА

КПСС Марказий Комитети ва ССР Иттифоқи Министрлар Совети Сизни, Коммунистик партия ва Совет давлатининг таниқли арбобини олтмиш ёшга тўлган кунингизда қизғин ва самимий табриклайдилар.

Қадрли Алексей Николаевич, Сизнинг узоқ умр кўришингизни, сиҳат-саломат бўлишингизни ҳамда совет халқининг бахт-саодати йўлида, мамлакатимизда коммунизм улуғ ишининг тантанаси йўлида янада самарали ишлашингизни чин кўнгилдан тилаймиз.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ

СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎРТОҚ А. Н. КОСИГИНГА СОЦИАЛИСТИК МЕҲНАТ ҚАҲРАМОНИ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари ўртоқ А. Н. Косигиннинг Коммунистик партия ва Совет давлати олдидаги катта хизматлари учун ҳамда туғилган кунига олтмиш йил тўлиши муносабати билан ўртоқ Алексей Николаевич **Косигинга Социалистик Меҳнат Қаҳрамони** унвони берилиб, **Ленин** ордени ҳамда **«Ўроқ ва Болға»** олтин медали топширилсин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси **Л. БРЕЖНЕВ**

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари **М. ГЕОРГАДЗЕ**

Москва, Кремль, 1964 йил 20 февраль.

КЎКЛАМГА ҲАММА НАРСА ШАЙ БЎЛСИН

ЯНГИ РЕЖАЛАР

Меҳнат унумдорлигини оширишда хўжаликни комплекс механизациялаш асосий манба ҳисобланади. Фикримизнинг далили учун биргина бизнинг совхозда қишлоқ хўжалигини комплекс механизациялаш бўйича қилинаётган ишлар ҳақида айрим мисолларни келтириш мумкин.

Яқин-яқинда ҳам совхозимизда комплекс механизациялашган бригадалар бармоқ билан санарли даражада эди. Бундай бригадаларда кам меҳнат ва оз маблағ сарфланиб кўп ҳосил олинди. Маҳсулотнинг таннархи камайиб, бригада аъзоларининг моддий манфаатдорлиги ортди. Натижада бундай бригадаларнинг тажрибаси тез фурсатда кенг қулоч ёйди. Мана энди ҳамма бригада, ҳамма бўлим комплекс механизациялашди.

Бугунги кунда биз—техника ишқивозлари партиямиз Марказий Комитетининг февраль Пленумида муҳокама қилинган «Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни тезроқ кўпайтириш учун ўғитлардан кенг фойдаланиш, суғориш ишларини ривожлантириш, комплекс механизациялаш ҳамда фан муваффақиятлари ва илғор тажрибани жорий қилиш асосида қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини интенсивлаш тўғрисида» айтилган барча қимматли фикрларни ўқиб, эшитиб чексиз қувондик. Бир ғайратимизга ўн ғайрат қўшилди. Айниқса қадрдонимиз Н. С. Хрушчевнинг Пленумда сўзлаган мазмундор нутқини ўқиб касбимизга меҳр-муҳаббатимиз янада ортди. Қишлоқ хўжалик ходимларининг дўсти Никита Сергеевич Хрушчев мўл-кўл қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришнинг ёрқин йўлини кўрсатиб берди. Ана шу доно кўрсатмага биноан биз олдимизда турган вазифаларни амалга оширишда конкрет режалар тузиб олдик.

Хўжаликни тўла комплекс механизациялаш йўлида дадил иш бошладик. Ўтган хўжалик йилида совхозимизда машҳур механизатор Валентин Тюпко методи билан ишлайдиган учта звено ташкил этилган эди. Ҳар уччала звено даласида барча иш техника ёрдами билан бажарилганлиги туфайли звено аъзолари камҳосил энг орик ерлардан ҳам гектаридан 25—27 центнердан етказиб «оқ олтин» кўтаришди. Энг муҳими кам меҳнат ва маблағ сарфланди. Бу йил 22 та ана шундай звено туздик. 8 бўлим, 32 бригада, 22 звенонинг ҳаммаси комплекс механизациялашган. Ҳар бригадага биттадан ҳайдов, 2 тадан чопиқ трактори бириктирилган, ҳар қайси бригада экин майдонига мос бошқа қишлоқ хўжалик техникаси билан таъминланди.

Механизация етарли, ҳамма гап уни яхши асраш, қадрлаш, ўз вақтида ремонтдан чиқариб, кўкламга шай қилиб қўйишдан иборат эди. Механизаторларимиз бу ишни партиямиз Марказий Комитети февраль Пленуми шарафига тугаллаш мажбуриятини олишган эди. Улар ўз сўзларининг устидан чиқишди. 37 та ҳайдов, 35 та чопиқ трактори, 123 сеялка ва бошқа қишлоқ хўжалик машиналари ремонтдан чиқди.

9000 тонна компост тайёрлашни планлаштирган эдик. 8000 тоннаси тайёр. Тез кунда бу вазифани ҳам адо этамиз.

И. Ф. ПАТАПОВ,
Бекобод 1-«Далварзин» совхозининг бош инженери.

ТАЖРИБА АЛМАШДИЛАР

Яқинда саноат корхоналари, транспорт ва қурилиш ташкилотлари ҳузуридаги бошланғич партия ташкилотлари секретарларининг область семинари бўлиб ўтди. Семинар область партия ташкилотининг ўтган йилги иш якунлари ва етти йилликнинг олтинчи йилида КПСС Марказий Комитети ноябрь, декабрь ҳамда февраль пленумлари қарорларини муваффақиятли амалга ошириш бўйича нималар қилиш лозимлиги масаласини муҳокама қилди. Тошкент саноат область партия комитетининг иккинчи секретари ўртоқ М. А. Зоидов шу ҳақда доклад қилди.

Семинарга келган 400 га яқин бошланғич партия ташкилотларининг секретарлари Ўрта Осиё Халқ хўжалиги кенгаши химия саноати Бош бошқармасининг бошлиғи ўртоқ И. Г. Анисимкиннинг Ўрта Осиё иқтисодий районида химия саноатини юксалтириш истиқболлари ҳақидаги лекциясини мароқ билан тингладилар. Бундан ташқари область партия комитети партия органлари бўлимининг мудири ўртоқ В. Т. Покутнев «КПСС Устави — ленинча ташкилотчилик асослари, партия ҳаёти нормалари, партия раҳбарлиги принципларининг мужассамидир», Тошкент политехника институти пластик массалар технологияси кафедрасининг мудири ўртоқ Т. П. Абдурашидов халқ хўжалигида полимер материалларидан фойдаланиш, область партия комитети лекторлар группасининг мудири ўртоқ М. П. Новиков КПСС Марказий Комитети июнь Пленуми талаблари асосида идеология ишининг вазифалари ҳақида ва бошқа темаларда лекциялар ўқишди.

Семинар ишида партия иши илғор тажрибасини умумлаштириш ва оммалаштиришга катта ўрин берилди. «Ташавтомаш» заводи партия комитетининг секретари И. М. Лукьянов партия ташкилоти меҳнаткашлар кучғайратини партия XXII съезди ва КПСС Марказий Комитети ноябрь Пленумининг техника прогрессини юксалтириш бўйича қарорларини амалга оширишга қандай сафарбар этаётганлиги ҳақида батафсил гапириб берди. Тошкент тўқимачилик комбинати партия комитетининг секретари ўртоқ Т. И. Акимова иқтисодий ўқувни ташкил этиш ва корхоналарда иқтисодий билимлар пропагандасини яхшилашдаги тажрибаларини ўртоқлашди.

Семинарда саноат область партия-давлат контроль комитетининг раиси ўртоқ И. Р. Раҳматов нутқ сўзлади. У семинар қатнашчиларини жойлардаги партия-давлат контроль комитетига кўмаклашувчи группа ва постлар фаолияти ҳақида, уларга партия комитетлари, шунингдек маъмуриятнинг хўжалик фаолияти устидан контроль қилувчи комиссиялар томонидан қандай раҳбарлик қилинаётганлиги билан таништирди.

Семинар қатнашчилари саноат корхоналари, қурилиш ва транспорт ташкилотларида бўлиб, ўзларини қизиқтирган турли-туман масалалар бўйича фикр алмашдилар. Машинасозлик заводлари партия ташкилотларининг секретарлари «Таштекстильмаш», «Ташавтомаш» ва экскаватор заводида бўлишди. Бу корхоналарнинг партия комитетларида ишлаб чиқариш ва партия ишига оид қатор масалалар ҳақида суҳбатлар уюштирилди.

Бинокорлик ташкилотлари коммунистларининг вакиллари «Чирчикхимстрой» партия бюроси фаолияти билан танишиб, кўп нарсани ўрганишди. Сўнгра улар карбамид ишлаб чиқариш бўйича янги объектлар қурилишида, юмалоқ темир-бетон буюмлари заводида, Олмалиқ саноат объектлари қурилишида бўлдилар.

КПСС Марказий Комитетининг декабрь Пленуми химия саноати корхоналари партия ташкилотлари зиммасига катта вазифалар юклади. Шунинг учун ҳам саноатнинг бу муҳим соҳасидаги партия ташкилотларининг секретарлари Чирчиқ электрохимия комбинати, Тошкент лак-бўёқ заводи, қоғоз комбинатида ва бошқа химия корхоналарида бўлиб, минерал ўғитлар, қоғоз, лак-бўёқ, резина-техника буюмлари ишлаб чиқаришни анча кўпайтиришнинг янги-янги имкониятлари ҳақида фикр олишдилар. Чирчиқ электрохимия комбинати партия комитетининг секретари Ф. И. Губанов, Тошкент лак-бўёқ заводи партия бюросининг секретари Н. Б. Иванова ўртоқлар ва бошқалар ўз партия ташкилотларининг иш тажрибалари ҳақида муфассал гапириб беришди.

Семинарда Тошкент саноат область партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ П. В. Каймаков КПСС Марказий Комитети февраль Пленуми қарорларини амалга ошириш бўйича область партия ташкилотлари олдида турган вазифалар ҳақида гапирди.

ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИ СЕКРЕТАРЛАРИНИНГ СЕМИНАРИ

□ □ □

БЕҲАД ХУРСАНДМИЗ

Биз колхозчилар КПСС Марказий Комитетининг февраль Пленуми материалларини зўр эътибор билан ўрганиб, иш режаларимизни белгилаб олмоқдамиз. Айниқса ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг оташин нутқи қалбимиздан чуқур ўрин олди. Ўртоқ Н. С. Хрушчев ҳар бир деҳқонни янада унумли меҳнат қилишга, ҳар бир колхознинг юқори ҳосилли бўлиши учун минерал ўғитлардан ва техникадан самарали фойдаланишга даъват этди. Биз бунга қатъиян амал қиламиз. Ҳар бир бригадада пахтадан ва бошқа экинлардан юқори ҳосил олишга ҳаракат қилиб астойдил ишлашга сўз берамиз.

Ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг колхозчиларни пенсия билан таъминлашда қатъий тартиб ўрнатиш ҳақидаги қимматли сўзлари ҳам бизга жуда ёқиб тушди. Бу колхозчи пенсионерлар учун чинакам ғамхўрликдир. Ҳозир унумли ишлаётган деҳқон қариган чоғида янада иззат ва ҳурматда бўлиши аниқ.

Биз ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг пенсия таъминоти колхозчиларни янада унумли меҳнат қилишга, ишлаб чиқариш даражасини оширишга, даромадни кўпайтиришга ва қариган чоғида яхшироқ таъминланиш учун имкониятлар яратишга рағбатлантирадиган бўлиши керак, деган сўзларини чин қалбимиздан қўллаб-қувватлаймиз. Шу билан бирга ҳар бир колхозда колхозчиларнинг социал таъминот фонди учун муайян пул ажратиб қўйилиши мақсадга мувофиқ, деб ҳисоблаймиз.

Ж. ЖОНБОЕВ,
А. ШЕРАЛИЕВ,
Янгийўлдаги Киров номли колхознинг кекса аъзолари.

МАҲСУЛОТИМИЗ АЪЛО СИФАТЛИ БЎЛСИН

„Валида“ тикувчилик фирмаси бош корхонаси коллективининг Тошкент областидаги барча енгил саноат корхоналари ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчиларига Мурожаати

Қадрли ўртоқлар!

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати совет кишиларининг тинмай ўсиб бораётган эҳтиёжларини тўла қондириш ҳақида катта ғамхўрлик қилмоқдалар. Халқ истеъмоли товарлари ишлаб чиқариш йилдан-йилга ошмоқда, сифатли ва хушбичим кийим ва пойафзаллар тобора кўпроқ тайёрланаяпти.

Биз партиямизнинг «Ҳамма нарса инсон учун, инсоннинг бахт-саодати учун» деган буюк шиори амалга оширилаётганлигини ўз кўзимиз билан кўриб турибмиз. Халқ хўжалигини химиялаштириш ва совет кишилари фаровонлигини кескин оширишнинг улуғвор вазифаларини белгилаб берган КПСС Марказий Комитетининг тарихий декабрь Пленуми бунинг ёрқин намунаси бўлаолади.

«Валида» тикувчилик фирмасининг бош корхонаси коллективи коммунистик меҳнат коллективи номини олиш учун курашиб, етти йилликнинг бешинчи йили ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш планини 25 декабрда тўла бажарди. Пландагидан ташқари 36 минг сўмлик турли хил кийим-кечаклар тикилди. Маҳсулот сифатини яхшилаш бўйича топшириқ 1,2 процент ортиғи билан адо этилди. Коллектив кучи билан биринчи марта костюмларнинг 25 янги модели ишлаб чиқилди, уларнинг 15 таси савдо ташкилотлари томонидан қабул қилинди.

Кадрлар тайёрлаш бўйича ишлар муваффақиятли бормоқда. 1963 йил давомида жамоатчилик асосларида 1300 ишчига қўшимча касблар ўргатилди. Уларнинг ҳар бири эндиликда 5—6 тадан операцияларни бемалол бажара оладиган бўлиб қолди.

Бош корхона коллективи партиямизнинг ишлаб чиқаришнинг ички резервларидан тўлароқ фойдаланиш ҳақидаги кўрсатмаларини бажарабориб бичиш цехининг иккинчи қаватини қурди. Экспериментал лабораториянинг фойдали иш майдони учдан бир қисмга кенгайди. Махсус операцияларни бажаришга мўлжалланган 20 дан ортиқ янги машиналар ишлаб чиқаришга жорий қилинди, кийимларни тикиш технология процессини, маҳсулот сифатини яхшилашга қаратилган қатор тадбирлар амалга оширилди.

КПСС Программасида «Совет корхоналари маҳсулотининг сифати энг яхши капиталистик корхоналар маҳсулотининг сифатидан анча юксак бўлиши керак» деб аниқ ва равшан кўрсатилган. Бу — мамлакатимизда ишлаб чиқарилаётган маҳсулот жаҳонда энг яхши бўлиши керак демакдир. Биз тайёрланаётган маҳсулот сифатини яхшилаш учун астойдил курашамиз. Бунинг учун эса бизда ҳамма шароитлар бор.

«Валида» тикувчилик фирмаси бош корхонасининг коллективи ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, аъло сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш учун курашга қўшилди.

Биз кўркам ва чиройли кийим-кечаклар тайёрлаш имконини берадиган янги тикув методига ўтиш бўйича тадбирларни амалга оширганимиздан кейин шунга қарор қилдик:

Маҳсулот сифати бўйича план топшириқларини кам деганда 0,5 процент ортиғи билан адо этамиз. Мастерлар иш вақтининг жуда бўлмаганда 70—80 процентини бажарилаётган операциялар сифатини текшириш ва инструктаж беришга ажратадилар. Ҳар хафтада «Сифат куни» ўтказилади. Қайта созлаш миқдорини камайтирадиган, маҳсулот сифатини яхшилайдиган кўп фасонли процесслар жорий қилинади. Минг киши қўшимча операциялар ва касбларни бажаришга ўргатилади.

Коллектив ўз кучи билан бу йил замонавий талабларга жавоб берадиган ва кам деганда 30 та янги модель кашф этади. Бунинг учун камида билан ҳар кварталда бир марта кийимлар виставкаси ташкил этилади, харидорлар конференциялари ўтказилади.

Саноат корхоналари, колхоз ва совхозларга тайёр кийимлар ва ярим фабрикатлар олиб борилиб, улар ишчилар ва деҳқонларга намойиш қилинади. Шунингдек, тикувчилик буюмлари сотиладиган йирик магазинларда инженер-техник ходимлар мунтазам навбатчилик қилиб туришади.

Биз корхона конструкторлари малакасини тинмай ошириб борамиз. Бунинг учун уларга консультациялар ташкил этилади, шунингдек конструкторларимиз Тошкент моделлар уйи ҳамда Москва, Ленинград, Киев, Рига ва бошқа шаҳарлардаги моделлар уйи ҳузурида ташкил этилган курсларда ўқийдилар. Синтетик толалардан тўқилган турли газламаларда кийимлар тикишни кенгайтириш ва бундай янги газламаларнинг физик-механик хоссаларини ўрганиш учун Тошкент тўқимачилик институти лабораторияси ходимлари билан ижодий алоқа ўрнатамиз.

Илмий-техника жамияти ва бош механик бўлими ходимларининг кучи билан мавжуд асбоб-ускуналарни модернизация қиламиз. Бундан мақсадимиз асосий узел ва деталларни тикишдаги механизация даражасини максимал оширишга эришишдан иборат.

Бош корхона коллективи ишчилар, инженер-техник ходимларни тайёрланаётган маҳсулот сифатини яхшилашга ёрдам берадиган янги-янги резервларни қидириб топиш бўйича олиб борилаётган ишларга кенг жалб қилишга қаратилган бошқа қатор тадбирлар ҳам белгилади.

Биз зиммамиздаги вазифанинг тўла уддасидан чиқа оламиз. Ишчиларимизнинг коммунизм қурувчиларининг олдинги сафларида боришга бўлган интилишлари ва уларнинг ғайрат-шижоатга тўла меҳнатлари бунга шак-шубҳа қолдирмайди.

Биз Тошкент областидаги барча енгил саноат корхоналари ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчиларига мурожаат қилиб, уларни аъло сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш учун бошланган мусобақага қўшилишга чақирамиз.

Маҳсулотларимиз доима кўркам, сифатли ва чиройли бўлсин!

Бу мажбурият «Валида» фирмаси бош корхонаси коллективининг умумий йиғилишида қабул қилинган.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ САНОАТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИДА

Яқинда Тошкент саноат область партия комитетининг бюроси «Валида» тикувчилик фирмаси бош корхонаси коллективининг областдаги барча енгил саноат корхоналари ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчиларига аъло сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш учун социалистик мусобақани кенг авж олдиришга чақириб, қилган мурожаатини маъқуллади.

Область партия комитетининг бюроси шаҳар, район партия комитетлари, бошланғич партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари зиммасига бу мурожаатни ҳарбир коллектив ўртасида кенг муҳокама қилишни ташкил этиш ҳамда завод ва фабрикаларда аъло сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш учун социалистик мусобақани ҳар томонлама авж олдириш вазифасини юклади.

ДАДИЛ ҚАДАМЛАР

Геннадий Шариннинг хаёли эндигина тугаган ҳисобот-сайлов йиғилиши таассуротлари билан банд эди. «Оббо, азаматлар-ей, роса танқид қилишди-я! — дилидан ўтказди у, уйига қайтишда трамвайда ҳали ўтириб — нима ҳам дея олардим. Ҳаммаси тўғри. Цехимиз коммунистлари бор гапни, ҳақ гапни айтишди. Партия бюроси ҳам, қолаверса ўзим ҳам ишлаб чиқаришга етарли таъсир кўрсатмадик. Коммунистларнинг авангардлиги яна ҳам сезиларли бўлиши мумкин эди. Буни мастер Пётр Акимов дангал гапирди. Владимир Добринин-чи? Унинг кадрларни тарбиялаш, ишчиларга маиший шароит яратиб беришни яхшилаш ҳақидаги фикрларига қўшилмай бўладими!..»

Шарин уйига қайтгандан кейин ҳам алла маҳалгача мижжа қоқмади. Йиғилишда чиқиб гапирганларнинг сўзлари унинг қулоғи остида ҳамон жаранглаб турарди. Хўп-хўп, Геннадийни боплаб танқид қилишди. Лекин уни нега энди цех партия ташкилотига секретарь қилиб қайта сайлашди? «демак, Геня, цех коммунистлари сенга ишонади, — деди Шарин фахрланиб ўз-ўзига. — Сен уларнинг, ишончини оқлашинг керак».

Ҳа, Шаринга цех коммунистлари ишонишади. Чунки у ooфдил йигит, манманликни билмайди. Ишда тадбиркор, одамшаванда. Ҳали ёш эмасми: тағин, биринчи марта секретарь бўлиши. Шунинг учун, партиявий ишларни ташкил қилишда камчиликларга йўл қўйган. Бунга ёлғиз унинг ўзи эмас, партбюронинг барча аъзолари ҳам сабабчи.

Ҳисобот-сайлов йиғилишининг шуниси яхшики, у бамисоли рентген нури сингари партия бюросининг фаолиятидаги барча камкўстларини аён қилади-қўяди. Энг муҳими, янги сайланган партбюрога режа беради, рулни қаёққа буриши кераклигини белгилайди. Мана, Геннадий ҳам энди анча ҳушёр тортди. Ишни нимадан бошлашни билиб олди. Бюро аъзолигига янги кишилар сайланди: Виктор Беляков, Алексей Кузнецов, Виктор Логашев, Вартан Петросян. Булар цехнинг энг ҳурматли, илғор кишилари, партиявий ишда ҳам анча тажрибаси бор. Улар билан партбюро фаолиятини яна ҳам жонлантириб юбориш мумкин.

Эртаси куни механика-йиғув цехи партия бюросининг аъзолари Қизил бурчакда йиғилишди. Шаринга цех коллективи, жумладан партбюро олдида турган вазифалар маълум бўлса-да, бошқаларнинг фикрини билмоқчи бўлди.

— Қисқасини айтганда, цехимизнинг сеялка ишлаб чиқаришда судралишига чек қўйиш керак, — деди мастер Вартан Петросян. Ўтган 9 ой ичида — пландагидан 170 та кам «СТХ-4» ишлаб чиқардик. Бу аҳволга қандай хотима бериш керак?

— Бунинг учун цех коммунистлари шахсан ўрнак кўрсатиб ишлашлари керак, — деди смена бошлиғи Алексей Кузнецов. — Ўрнак кучи — зўр куч. У, партиясизлар ва комсомол-ёшларимизнинг ҳам ижодий активлигини оширади.

— Менда бир фикр туғилди. — гапга аралашди партия ташкилоти секретарининг ўринбосари — диспетчер Виктор Логашев. — етти соатлик топшириқни олти соатда бажариш учун социалистик мусобақа бошласак нима дейсизлар? Коммунистлар бизни қувватлашса керак.

— Яхши таклиф, — хурсанд бўлди Шарин. — Даставвал, цех коммунистлари билан фикрлашиб кўрайлик-чи.

— Уларнинг бу ташаббусни қувватлаши турган гап, — ишонч билан гапирди мастер Г. Мешков.

Цех коммунистлари партбюронинг меҳнат унумдорлигини оширишга қаратилган бу фойдали таклифини бажонудил қабул қилишди.

— Геннадий Александрович, комсомолларимиз коммунистлар бошлаган ташаббусдан четда туролмайдилар, — деди бир куни цех комсомол ташкилотининг секретари Маша Климанова партбюро хонасига кириб. — Улар ҳам етти соатлик топшириқни олти соатда бажариш учун бошланган мусобақада қатнашишга сўз беришяпти.

Орадан бир ҳафта ўтар-ўтмас цехда бу ватанпарварлик ҳаракатига қўшилмаган бирор киши қолмади. Улар орасида 38 коммунист ва 52 комсомол бор эди. Цех партия ташкилоти ишлаб чиқариш маданияти ва меҳнат интизоми учун ҳам астойдил кураш бошлади. Илгарилари ишга 3—4 минут кеч қоладиганлар ҳам бор эди. Ахир 3—4 минутда лоақал битта деталь ишлаш ёки бошқа бир операцияни бажариш мумкинку! Демак, бир кунда ўн ишчи кечикиб келса ёки ишдан эрта кетса, шу куни ўнта деталь кам ишланади. Бундай нуқсонни бартараф қилмай туриб, меҳнат унумдорлигини ошириш қийин. Шуни кўзда тутиб, бюро аъзолари ҳам, бошқа коммунистлар ҳам прогулчиларга муросасиз бўлдилар, алоҳида суҳбатларда ва йиғилишларда уларни ҳар бир минутнинг қадрига етишга, коллективни ҳурмат қилишга ўргатдилар. Коммунистлардан Исабеков, Гапиров, Добринин, Акимов ва бошқалар деталь ишлаш, сеялкаларни йиғишда кунлик нормаларини 120—130 процентдан адо этиб, қолганларни ҳам ўзларига эргаштирдилар.

Янги сайланган цех партия бюросининг сеялка ишлаб чиқаришни изга солиш йўлидаги дастлабки тадбирлари қувончли натижалар берди. Уч ой ичида қўшимча равишда аниқ миқдорда чигит экадиган 170 та сеялка ишлаб чиқарилди. Цех коллективи 1963 йил топшириғини 17 декабрдаёқ адо этиб, йил охиригача планга қўшимча 87 та сеялка тайёрлади.

Ҳисобот-сайлов йиғилишида кадрларнинг ўқишини яхшилаш, партия сафини ўстириш ва ёш коммунистларнинг тарбияси тўғрисида илгариги партбюро шаънига аччиқ-аччиқ гаплар айтилган эди. Партия ташкилоти коммунистларнинг бу ҳақли таъналарини ҳисобга олиб, коллектив аъзоларининг тарбияси, партия сафига илғор ишчиларни қабул қилишга жиддий эътибор беряптилар. Шу кунларда илғор ишчилар — комсомол аъзолари Валерий Зубаров, Анатолий Миронов ва Маша Климанова КПСС сафига ўтишга тайёрланмоқдалар. Партбюро аъзоси В. Логашев уларга партия Устави ва Программасини ўрганишда ёрдам беряпти.

Цех ишчи-ёшларининг ўқиши ҳам ҳар йилгидан яхши ташкил этилди. Янги партбюронинг ҳаракати туфайли цех ишчиларидан уч киши Тошкент давлат университетига, икки киши политехника институтининг кечки факультетига, 15 киши ишчи-ёшлар кечки мактабига кириб ўқимоқда. Шунингдек, цех ишчиларининг кўпчилиги сиёсий маориф тўгаракларида ва малака ошириш курсларида билим олаётирлар.

Цех коллективи шу кунларда КПСС Марказий Комитети февраль Пленумини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани қизитиб юборишган.

Бу — Тошкентдаги «Узбексельмаш» заводи механика-йиғув цехининг янгидан сайланган партбюроси фаолиятидаги дастлабки қадам, холос. Ҳали олдиндаги вазифалар, режалар улкан. Уларни амалга оширишда цех коммунистлари ва серғайрат Геннадий Шариннинг бундан кейинги қадамлари тағин ҳам дадил, илдам бўлиши керак.

Н. УЛУҒЖОНОВ.

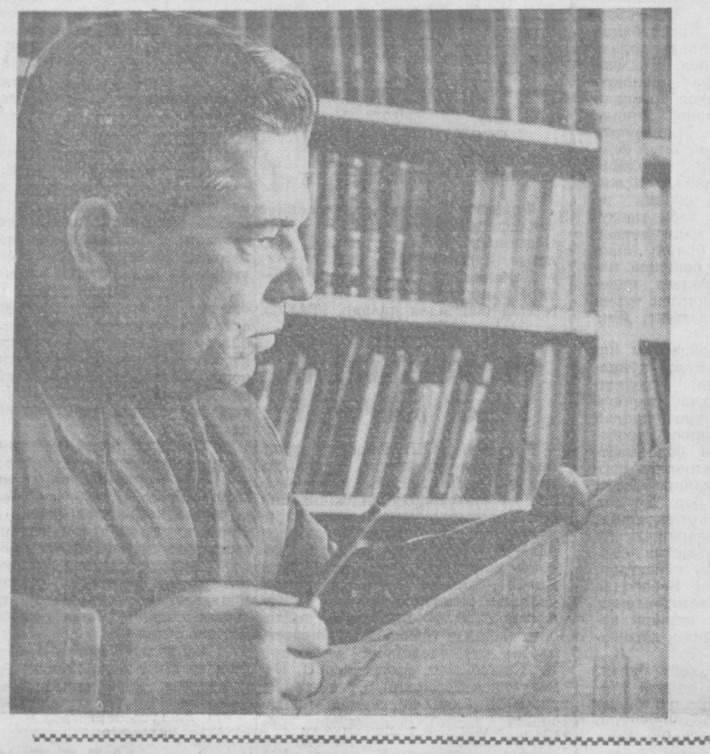

Ўзбекистон трактор йиғув заводининг бош бухгалтери, тажрибали пропагандист Н. И. Батков конкрет экономикани ўрганиш тўгарагида машғулотларнинг доим юксак савияда ўтиши учун ҳаракат қилади. У ҳар бир темага қунт билан тайёргарлик кўради, ўз корхонаси ҳаётига оид фактлардан, турли кўргазмали қуроллардан кенг фойдаланади. Шу сабабли у ўтказаётган машғулотлар ҳар вақт қизиқарли бўлади. Суратда: пропагандист Н. И. Батков навбатдаги машғулотга тайёрланмоқда.

Р. Шамсуддинов фотоси
(ЎзТАГ фотохроникаси).

Юбилейга атаб

Тошкент чинни заводи коллективи Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 40 йиллик тўйига муносиб совға тайёрлаяпти. Завод ишчилари бош рассом ўртоқ Раҳмат Орифжонов бошчилигида юбилей муносабати билан ташкил қилинадиган республика виставкаси учун 3 метрлик ваза тайёрлаяптилар. Вазада башарият қуёши, доҳи Лениннинг ва республикамизнинг диққатга сазовор жойларининг расмлари бор. Булардан ташқари вазага хилма-хил нафис гул ва пахта безаклари туширилган. «Раққоса қиз», «Чол ва пиёла», «Меҳмондўст қиз», «Курант» деб аталган чиройли нақшли чинни асбоблар ҳам юбилейга бағишланиб тайёрланади.

Шу кунларда заводда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларга ўзбек ва рус тилларида «Ўзбекистон ССР 40 йиллиги» деган сўзлар ёзилмоқда.

М. МИРЗААҲМЕДОВ.

ТЎПЛАМЛАР, ХОТИРАЛАР

Узбекистон ССР Давлат нашриёти В. И. Ленин асарларини, унинг жўшқин ҳаёти ва революцион фаолиятини акс эттирувчи хотира тўпламларни босиб чиқармоқда.

Жумладан, яқинда нашриёт улуғ доҳий асарларининг 39-томини ўзбек тилида нашр этди. В. И. Лениннинг уч томлик танланган асарларининг биринчи ва иккинчи томларини ҳам босиб чиқарди. Биринчи томга Лениннинг асосан 1897 йилдан то 1917 йил январигача бўлган давр ичида ёзган асарлари киритилган. Бу томдаги «Карл Маркс», «Фридрих Энгельс», «Марксизмнинг уч манбаи ва уч таркибий қисми» асарларида марксизм асосчиларининг ҳаёти ва фаолияти, марксистик таълимотнинг моҳияти ва аҳамияти кенг очиб берилади. Томдан жой олган «Биз қайси меросдан воз кечамиз» деган мақолада пролетар партиясининг ўз мамлакатидаги революцион традицияларга муносабати ҳақида сўз юритилади.

Булардан ташқари, Лениннинг «Нима қилмоқ керак?», «Бир қадам олға, икки қадам орқага», «Демократик революцияда социал-демократиянинг икки тактикаси», «Материализм ва эмпириокритицизм», «Империализм — капитализмнинг юқори босқичи» деган машҳур асарлари, бир неча бошқа мақолалари ҳам шу томга киритилган.

Иккинчи томда В. И. Лениннинг 1917 йил март ойидан 1918 йил июнига қадар ёзган асарларини, жумладан, машҳур Апрель тезисларини кўрамиз. Бу тезисларда доҳимиз буржуа-демократик революциядан социалистик революцияга ўтишнинг гениал планини чизиб берди.

Томда В. И. Лениннинг аграр масалага оид, партия программасини қайта кўриб чиқиш тўғрисида қилган докладлари, миллий масала юзасидан сўзлаган нутқлари ва бошқа муҳим асарлари босилган. «Хавф туғдираётган ҳалокат ва унга қарши қандай курашмоқ керак?», «Давлат ва революция», «Совет ҳокимиятининг навбатдаги вазифалари», «Мусобақани қандай уюштириш керак?», «Ҳозирги куннинг асосий вазифаси» каби машҳур асарлари ҳам шу томдан ўрин олган.

Нашриёт босиб чиқарган китоблар орасида В. И .Лениннинг социалистик давлат қурилиши тўғрисидаги назарий ишларига оид асарлар ҳам бор. А. Водолазскийнинг «В. И. Ленин коллектив партия раҳбарлиги ҳақида», П. А. Родионовнинг «Ленин — партия — омма» асарлари шулар жумласидандир.

Улуғ доҳийнинг ҳаёти ва революцион фаолиятига оид бир неча хотира тўпламлари ҳам босиб чиқарилди. Булар орасида С. К. Гилнинг «Олти йил Ленин билан» хотиралари, Бартенев, А. Козлов, В. Муштуков ўртоқларнинг «Смольний» китоби бор. Владимир Ильич билан тез-тез учрашиб туриш, у билан бирга бўлиш бахтига муяссар бўлган С. К. Гиль ўз китоСида доҳийнинг ўлмас сиймосини гавдалантирган. Олти йил давомида Лениннинг шахсий шофери бўлиб хизмат қилган Степан Гиль қизиқарли фактлар ва эпизодларни келтиради, доҳийнинг кенг халқ оммаси билан муомаласи, суҳбатларини образли қилиб, меҳр билан тасвирлайди.

Бундан ташқари В. И. Лениннинг уч томлик танланган асарларининг учинчи томи нашрга тайёрланмоқда, Октябрь революцияси доҳийсининг олти босма листдан иборат биографияси ҳам оммавий нусхада ўзбек тилида босиб чиқарилади.

В. И. Лениннинг ўзбек тилида нашр этилган ва энди нашр этилаётган асарлари, у тўғридаги қимматли хотиралар тўпламлари ўқувчиларга яхши совғадир.

С. МУМИНОВ.

Оққўрғон район маиший хизмат кўрсатиш комбинати коллективи аҳолига намунали хизмат кўрсатмоқда. Комбинат ишчилари топширилган вазифани сифатли бажариш учун курашмоқдалар. Айниқса тикиш-бичиш устахонасининг тажрибали бичиқчиси Л. Белоконь хизматидан кўпчилик мамнун. Суратда: Л. Белоконь ўз шогирди С. Зиёдуллаевага бичишни ўргатаётир.

У. Андаев фотоси.

ПЕДАГОГ МУЛОҲАЗАЛАРИ

ОТА-ОНА ВА МАКТАБ

Ўқитувчи дарс процессида барча ўқувчиларнинг ўзлаштиришини албатта кузатади. Ўтилаётган фан бўйича ўзлаштириш баҳолари синф журналига ва ўқувчиларнинг кундалик дафтарларига ёзиб борилади. Бундан ташқари ҳар бир чорак ва бутун ўқув йили бўйича ўзлаштиришнинг якуний ҳисоботи қайд қилинади.

Айрим ўқитувчилар ўқувчининг ёмон баҳоларини баъзан чорак охирида, баъзан эса ўқув йили охирида эълон қилишади. Бу, албатта тўғри эмас. Ўқувчи ўзлаштира олмаётганлигини қанчалик кечикиб билса, уни йўқотиш шунчалик қийин бўлади.

Ота-оналар ўз болаларининг қандай ўзлаштираётганликларини текшириб боришлари керак. Ўқитувчи текшириб турадиган ва баҳо қўядиган ёзма ишлар дафтари, шунингдек ўқувчиларнинг кундалик дафтарларини оилада кузатиб боришнинг фойдаси катта.

Одатда болалар яхши баҳолари ҳақида ота-оналарига мамнуният билан сўзлайдилар. Аммо, ёмон баҳо ҳақида истар-истамас гапирадилар, кўпинча буни яширадилар ҳам. Шунинг учун ота-оналар ўз фарзандлари қандай баҳо олиб ўқиётганлигини доимо текшириб туришлари керак.

Бу ишга эътиборсизлик билан қараш ёмон оқибатларга олиб келиши мумкин. Қуйидаги мисол буни тўла исботлайди. Тошкент шаҳар, Октябрь районидаги мактабларнинг бирида ўқийдиган Азим А. га сентябрнинг бутун тўрт ҳафтаси мобайнида биронта ҳам баҳо қўйилмади. Бу, ота-оналарни ҳам сира ташвишлантирмади. Октябрнинг иккинчи ҳафтасида эса рус тилидан ўзлаштира олмаганлиги учун у 2 баҳо олди. Бундан ота-она хабардор бўлди. Лекин эътиборсизлик билан қаралди. Ноябрнинг яна иккинчи ҳафтаси мобайнида Азим А. га арифметикадан баҳо қўйилмади. Унинг ўзлаштира олмаслиги фақат учинчи ҳафтадагина билинди. Агар ўқитувчи ва боланинг ота-оналари унинг ўзлаштиришини муттасил кузатиб борганларида эди, боладаги ўзлаштирмовчиликнинг олди олинган бўларди.

Ўзлаштириш билан қизиқилганда ўқувчиларда 2 баҳо олиш ҳоллари кам учрайди. Чунки, ота-оналар болага қачон ва қандай ёрдам бериш зарурлигини ўз вақтида билиб борадилар.

«Такрорлаш — билимнинг онаси» деган халқ мақоли кўпдан бери маълум. Ўтилган материалларни такрорлаш ва пухта ўзлаштириш учун маълум бир система қўлланганини маъқул.

Ўқитувчи дарсда баён қилинган янги материални ҳам, илгари ўтилган материалларни ҳам ўша машғулотнинг ўзида такрорлаш ва пухталашни мўлжаллайди. Аммо, айрим ўқитувчилар бунга тўла амал қилишмайди. Оқибатда кўпчилик ўқувчилар барча ўтилган материалларни фақат ўқув йили охиридагина такрорлайдилар. Бунинг устига ўқувчилар билимида жуда кўп етишмовчиликлар борлиги маълум бўлиб қолади. Натижада ўқув йилининг охирги кунларида ўқувчиларга ҳаддан ташқари кўп вазифалар берилади.

Бундай камчиликнинг олдини олишда оиланинг роли катта. Шунинг учун ота-оналар кундалик уй вазифаларининг бажарилишини назорат қилиб туришлари ҳамда ўқув йили давомида ўтилган материалларни такрорлаш билан ҳам бевосита қизиқишлари керак.

Маълумки, уй вазифаларини ўз вақтида бажариб борадиган ўқувчилар ҳам йил давомида ўтилган материалларнинг кўпини эсдан чиқариб қўядилар. Шунинг учун ота-оналар болаларини илгари ўтилган материалларни вақти-вақти билан кўздан кечириб такрорлаб боришга одатлантиришлари даркор.

Ўтилган материалларни такрорлаш ва пухталашда ўқувчи учун асосий қўлланма дарсликдир. Ота ёки она дарсликни қўлига олиб, ўқувчининг ўтилган темаларни қанчалик билишини текшириб кўриши мумкин. Дарсликда материал жуда содда, ҳар бир саводли киши учун тушунарли қилиб баён қилинган. Уни ўқиб чиқиб ўқувчи билан суҳбатлашиш ва зарур бўлимларни такрорлаб чиқишни ундан талаб қилиш қийин эмас.

Кўпчилик оилаларда ўқувчи ўқиётган нарсани билишга қизиқилади, ўқиб эшитилган тема устида суҳбатлашилади, муҳокама қилинади. Бу, ўтилган материални пухталаш ва такрорлашнинг қулай формаларидан биридир. Бундай пайтда ота-оналар дарсликдаги топшириқлар бўйича ёзиб қўйилган саволлардан, ўқувчининг дафтарига ёзилган топшириқлардан фойдаланишлари мумкин. Ота-оналар бу билан фақат болаларга ёрдам берибгина қолмай балки уларнинг муваффақиятлари билан ҳам асосли равишда танишадилар, қобилиятлари ва билимларини билиб оладилар.

4-синф ўқувчиси К. Маҳкамова дарсларни яхши ўзлаштирадиган қиз эди. У, мактаб яқинида жойлашган кутубхонадан болаларга оид китобларни олиб ўқиб чиқди. Кутубхоначи: «Бу ўқувчини катта ёшдаги китобхонлар группасига ўтказиб қўйсам қандай бўлар экан», деб ўйларди. Бироқ, Маҳкамованинг онаси кутубхоначига қизи китоб ўқишга бутунлай берилиб кетиб, уйда дарс тайёрлаш билан кам шуғулланаётгани, ўқиши пасайиб кетаётганини айтди.

Ўқувчиларда бирор фанга берилиб кетиб, бошқаларига лоқайдлик билан қараш ҳоллари ҳам учрайди. Улар ҳатто, баъзан «мен фалон фандан «аъло» баҳода ўқияпман, фалон фандан эса «ўрта» баҳода ўқийман, чунки уни «севмайман» деб ўзини оқлашга уринадилар. Ота-оналар бунга йўл қўймасликлари керак. Бир фанга берилиб кетиш бошқа фанларга бўлган қизиқишнинг сусаябориши ҳисобига бўлмаслиги керак.

Тайёрланган дарс юзасидан ўқувчини оилада сўзлатишга имкони борича кўпроқ эътибор бериш лозим. Бу, бажарилган вазифани пухталаш ва чуқурлаштиришда синаб кўрилган энг яхши методлардан биридир. Ота-она бола ўрганган материалларини далиллар билан сўзлаб, изоҳлаб бергандагина вазифанинг бажарилганига тўла ишонч ҳосил қилишлари мумкин.

Бордию, ота-оналар ўқувчининг ўқишдаги қолоқлигини сезиб қолсалар, мактабга боришлари, ўқитувчилар билан учрашиб, бунинг олдини олишлари ва тугатиш тадбирларини кўришлари керак.

Бола тарбияси мактаб, оила ва бутун жамоатчиликнинг асосий бурчи ва шарафли ишидир.

Ф. НУРУЛЛАЕВ,
Тошкентдаги 105-мактаб ўқитувчиси.

Р. ОРИПОВА,
Тошкентдаги 101-мактабнинг ўқитувчиси.

У. НИЕЗОВ,
Тошкентдаги 1-мактаб-интернатнинг ўқитувчиси.

Т. РУСТАМОВ,
Тошкентдаги 84-мактабнинг илмий бўлим мудири.

ҚИЗИҚАРЛИ СУҲБАТ

— Диққат! Ҳурматли радио эшитувчи ўртоқлар. Бугун биз сизларга халқаро аҳвол ҳақида суҳбат эшиттирамиз.

Бундай суҳбатлар Калинин бошқармасига қарашли Кўктерак радиоузелидан тез-тез эшиттириб турилади. «Ленинизм», Собир Раҳимов номли колхозлар, 7-ғишт заводи, Келес станцияси ва Кўктерак посёлкасининг аҳолиси радиоузел орқали турли темаларда эшиттирилаётган лекция ва суҳбатлардан мамнун бўлмоқдалар. Медицина, қишлоқ хўжалиги, илмий-атеистик темаларда эшиттирилаётган суҳбатлар, айниқса жонли ўтмоқда.

Бундан беш-олти йил аввал радиоузелдан бериладиган эшиттиришни 500—600 хонадон эшитган бўлса, эндиликда уларнинг сони 2 мингдан ортиб кетди. Ғ. Акбаров, А. Ғозихўжаев ўртоқлар радиолинияларнинг намунали ишлаши учун бутун чораларни кўряптилар.

Т. ЖЎРАЕВ.

ПЛЕНУМ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

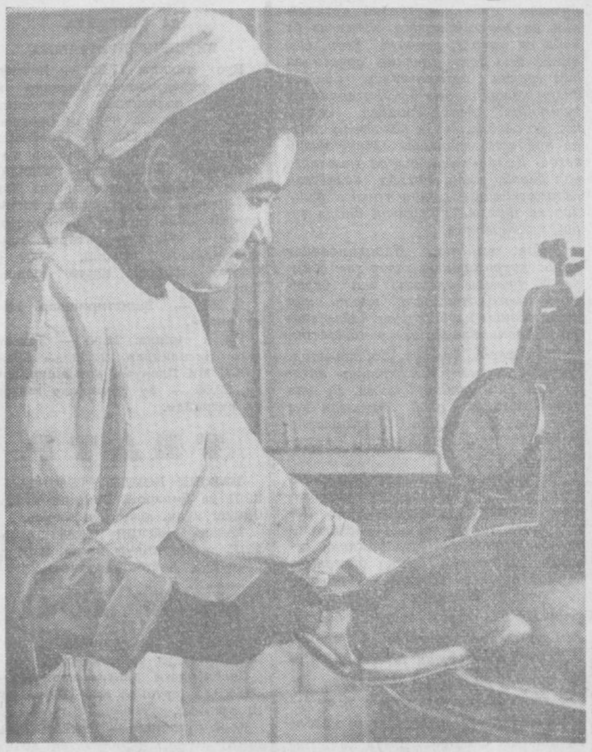

Мавлуда Раҳимова—Тошкент химия-фармацевтика заводининг пешқадам ишчиларидан бири. Меҳнатда ва шахсий ҳаётда бошқаларга ўрнак кўрсатаётганлиги учун унга коммунистик меҳнат зарбдори деган шарафли ном берилди. Етти йиллик илғори шу кунларда йиллик нормани муддатидан илгари адо этиш иштиёқи билан меҳнат қилаяпти. Суратда: ўртоқ М. Раҳимова иш устида.

А. Палехов фотоси.

ИОНИТЛАР МЎЪЖИЗАСИ

КПСС Марказий Комитетининг декабрь Пленуми химия саноатини ривожлантириш вазифаларини белгилаб берди. Химия мутахассислари — инженерлар, химия саноати ходимлари олдига жуда муҳим ва шарафли вазифалар қўйилди.

Шу муносабат билан Тошкент Политехника институтининг химия технологияси факультети полимерлар проблемаси кафедрасининг мудири доцент ўртоқ Наби Ризаев билан суҳбатлашганимизда, у қуйидагиларни ҳикоя қилиб берди.

ИЖОДИЙ ЛАБОРАТОРИЯЛАР

Химия саноатини кенг кўламда ривожлантириш планларини амалга оширишда совет фани катта муваффақиятларни қўлга киритди. Мамлакатимизда химиянинг турли соҳалари бўйича илмий иш олиб борувчи тармоқлар кенгайтирилди.

КПСС Марказий Комитетининг 1958 йил Май Пленуми қарорлари асосида Ўзбекистон ССР Фанлар Академиясига қарашли илмий текшириш институтларида, Тошкент Политехника институтида, тўқимачилик институтида бир қатор илмий текшириш муассасалари яратилди ва улар республика химия саноатини ривожлантириш соҳасида муҳим ишлар олиб бормоқда.

Тошкент политехника институтида очилган полимерлар проблемалари лабораторияси жуда оз вақтда мустаҳкамланди ва халқ хўжалигининг муҳим аҳамиятга эга бўлган масалаларини очишга қодир бўлиб қолди.

Лаборатория очилиши даврида биргина фан кандидати бўлса, эндиликда тўрт илмий ходим кандидатлик диссертациясини ёқлади. Шуниси муҳимки, уларнинг илмий ишлари фақатгина илмий характерга эга бўлмай, балки ишлаб чиқариш билан маҳкам боғлангандир.

Кейинги вақтларда ион алмашувчи смолалар (ионитлар) халқ хўжалигининг турли соҳаларида кенг қўлланмоқда. Чунки ионитлар турли хусусиятлари билан ҳархил технологик процессларни соддалаштиради, арзон маҳсулотлар ишлаб чиқариш имконини беради, маҳсулот сифатини яхшилайди.

Ионитлар химия саноатида формалин, винилацетат, цитроль каби органик суюқликларни тозалашда қўлланилганда, махсулот сифатини яхшилаб, чиқиндиларни камайтиради, таннархни арзонлаштиради.

Ҳозир ионитлар ёрдамида ўсимлик экстрактларидан лимон, вино, олма, сут кислоталарини ажратиб олиш проблемалари ҳал этилган. Лаборатория ходимлари эпоксид смоласи асосида яратган замазкалар ремонт-механика заводида, темир-бетон буюмлари ишлаб чиқаришда жорий этилиб, бир неча минг сўмлик маблағни тежашга имкон бераяпти.

Республикамизда химия саноати ривожланган бўлса ҳам бирон жойда ионитлар ишлаб чиқарилмайди. Ваҳоланки, республикада ионитлар ёрдамида ажратиб олинадиган моддалар жуда кўп. Масалан, вино корхоналарининг чиқиндиси — узум турпи, пахта баргининг экстракти, сут зардоби, дори-дармон ўсимлик экстрактлари ва бошқалардан ионитлар ёрдамида лимон, вино сут, олма кислоталари, галантамин, сольсолидин, анабазин каби дори-дармонлар олиш мумкин. Шуни назарда тутиб лаборатория шароитида энг арзон химиявий модда — фурфурол, лигнин асосида ионитлар олинди. Фурфурол ва лигнин ғўзапоядан гидролиз заводларида олинади. Бу ионитлар бошқа ионитларга қараганда сифатли бўлиб, моддаларни ажратиш, тозалаш функцияларини бажара олади. Шундай қилиб, бизда ионит олиш учун хомашё етарли. Ионит смолани лабораторияда олиш усули жуда содда ва қулай бўлганлиги учун уни республика гидролиз заводларида ҳам қўлланиш мумкин.

ПАХТА БАРГИДАН ЛИМОН КИСЛОТАСИ

Ғўза барглари ва пахта тозалаш заводи чиқиндилар таркибида лимон, олма ва бошқа кислоталар борлигини академик О. Содиқов бошчилигидаги бир группа илмий ходимлар топган эдилар.

Лимон кислотаси озиқ-овқат саноатида, кондитер фабрикасида конфетларни, торт ва пирожнийларни хушбўй қилиш, уларга нордонлик ва яхши таъм бериш учун қўлланилади, медицинада қон қуйишда ишлатилади. Лекин шу кунларда Совет Иттифоқида ишлаб чиқарилаётган лимон кислотасининг миқдори халқ хўжалиги эҳтиёжини тўла қондира олмайди. Шунинг учун ҳам лимон кислотаси ишлаб чиқаришни кўпайтириш энг муҳим проблемалардан биридир.

Пахта тозалаш корхоналарининг чиқиндилари ва ғўза барглари беҳисоб бўлгани ҳолда лимон кислотаси ҳозиргача лимондан, анордан, махоркадан ва қанд ишлаб чиқариш саноати қолдиқларидан олинмоқда. Чиқинди ҳисобланган пахта баргларидан лимон кислотаси олишни ишлаб чиқаришга кенг жорий қилиш лозим.

Ҳозирги кунда академик О. Содиқов бошчилигидаги бир группа илмий ходимлар билан бизнинг лаборатория ходимларимиз ўзаро ҳамкорликда пахта чиқиндиларидан лимон кислотаси олиш технологиясига бир қатор қулайликлар киритдилар. Бу илмий текшириш ишлари ишлаб чиқариш шароитида мукаммаллаштиришни талаб этади. Аммо лимон кислотаси цехларининг йўқлиги, шундай муҳим ишни орқага сураяпти.

Институтнинг химия-технологияси факультетида микроэлиментларни қишлоқ хўжалигида қўллаш, ўғит ишлаб чиқариш, чигит ёғини экстраксия қилиш ва бошқа илмий йўналишларни олға суриш йўлида илмий текшириш лабораториялари очиш имконияти бор. Масалан, аналитик химия кафедрасида қишлоқ хўжалиги фанлари кандидати ўртоқ Кауглова бошчилигида муҳим проблема — микроэлементларни қишлоқ хўжалигида қўллаш масаласи ечилаяпти.

Бизнингча ана шу проблема атрофига геологлар, гидрогеологлар ва химия-технологияси факультети олимларини жалб этиш лозим.

Полимерлар проблемаси лабораторияси коллективи Тошкент Политехника институтининг бошқа кимёгарлари билан бир қаторда химия саноатини ва фанини янада равнақ топиши учун ўз ҳиссаларини қўшадилар.

Х. СУЛАЙМОНОВ.

МИНЕРАЛ МОМИҚ

Тошкент уйсозлик комбинатининг иккинчи технологик линиясида химиявий йўл билан минерал момиқ ишлаб чиқарувчи янги цех ишга туширилди.

Цехнинг қуввати ошиб бормоқда. У йилига бирнеча минг кубометр минерал момиқ ишлаб чиқариб, Ўрта Осиё уйсозлик комбинатларига жўнатади. Янги маҳсулот иссиқлик ва товуш ўтказмовчи линолеумлар, девор панеллари ишлаб чиқаришда қўл келадиган қимматли материалдир.

М. СУЛТОНОВ.

МИКРОЭЛЕМЕНТ ВА ҲОСИЛ

ИЛМИЙ ЛАБОРАТОРИЯЛАРДА

Микроўғитларнинг асосини микроэлементлар ташкил этади. Бу химиявий элементлар ўсимлик ва ҳайвон организмида, тупроқда юздан бир, мингдан бир ва ундан ҳам кам процентни ташкил қилади. Шунинг учун ҳам улар микроэлементлар деб аталади. Уларнинг тузлари эса микроўғитлар дейилади.

Кейинги йилларда микроэлементларнинг фандаги роли айниқса ортиб бормоқда.

Шундай экан, тупроқда микроэлементларнинг тарқалиши қонунларини ўрганиш, Ўзбекистоннинг тупроқ ва сувларидаги микроэлементлар турини ҳамда миқдорини аниқлаш илмий жиҳатдан ҳам катта аҳамиятга эга бўлган вазифадир. Ўзбекистоннинг турли тупроқлари составидаги микроэлементлар шу пайтгача илмий жиҳатдан ўрганилган эмас. Шу сабабли ўртоқ Н. С. Хрушчев партиямиз Марказий Комитети февраль Пленумида сўзлаган нутқида қишлоқ хўжалигимизда агрохимия хизмати ёмон уюштирилганлигини қаттиқ танқид қилиб ўтди. Биз, умуман республикамиз ерларидаги микроэлементлар миқдорини ва уларнинг тарқалиш қонуниятларини аниқлаймиз. Бунда бизнинг асосий эътиборимиз ғўзага қандай микроэлементлардан қанча кераклигини, ғўзанинг барги, шохи, танаси, илдизи, гули, шонаси, чигити, шелухаси, мойи ва толасида микроэлементларнинг тарқалиш тартибини химиявий аналитик усул билан ўрганишга қаратилади.

Айни вақтда пахта экилаётган жойлардаги ерости сувларидаги микроэлементларни ҳам ўрганамиз. Кислотада, сувда эрийдиган ва гидролизга осон учрайдиган микроэлементларни тупроқдаги ўсимлик осон ўзлаштираоладиган формаларини аниқлаш пахта ҳосилдорлигини ошириш учун катта амалий аҳамиятга эга.

Ҳозирги пайтда биз Қарши чўли тупроқларида микроэлементлардан марганец, мис руҳ, кобальт ва молибденларнинг умумий миқдорини ва уларнинг формаларини аниқлаяпмиз. Мазкур микроэлементлар миқдори ва уларнинг тарқалиш қонуниятларини тупроқ турига қараб ўрганилгач, химиявий йўл билан тупроқнинг унумдорлигини ошириш чоралари кўрилади.

Микроэлементлар ўсимликнинг сифатини яхшилашга ва ҳосилини оширишга, ўсимлик баргида содир бўладиган фотосинтез процессини тезлаштиришга таъсир қилади. Ўсимлик танасида қандлар, оқсиллар, витаминлар ва холрофил моддаларининг кўп миқдорда тўпланишига ёрдам беради. Микроўғитлар минерал ўғитларни ўрнини босаолмайди. Лекин улар ўзининг биохимик активлиги билан минерал ўғитлар бажара олмайдиган хусусиятларни ўсимликда содир бўладиган биохимик реакцияларни бажарадилар.

Тупроқшунос олимларнинг муҳим вазифаси шуки, улар микроэлементларни тупроқда тарқалиш қонуниятларини ўрганишлари ва тупроқ турларига қараб микроэлементларнинг миқдорини аниқлаб чиқишлари зарур. Булардан ташқари тупроқ турларига қараб, микроэлементларнинг ўсимлик ўзлаштира оладиган формаларини аниқлаш мақсадга мувофиқдир. Кейинчалик район, область тупроқлари бўйича микроэлемент карталарини тузиш керак. Ҳозир эса колхоз ёки совхоз тупроқларида микроэлементларнинг миқдорини бир картага тушириб, яъни тупроқ микроэлементлари картасини Ўзбекистон ерларида тузиш муҳим илмий ва амалий аҳамиятга эгадир. Бу ишларни бажаришда химик ва тупроқшунос олимларнинг вазифаси жуда катта.

Юқоридаги ишлар бажарилганда қайси колхоз ёки совхоз тупроғига қанча килограмм ва қайси микроэлементни микроўғит сифатида солиш мумкинлиги билинади.

Бу соҳада Ўзбекистон тупроқшунослик институтининг тупроқ микроэлементлари лабораторияси катта ишларни олиб бормоқда.

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Ўсимликлар генетикаси ва физиологияси институти ходимлари тупроқшунослик институтининг тупроқ микроэлементлари лабораторияси олимлари билан ҳамкорликда микроэлементлардан пахтачиликда фойдаланиш устида бир неча йиллардан буён илмий-текшириш ишлари олиб боришмоқда. Ғўзани микроўғитлар билан озиқлантирилганда қайси бир усул яхши натижа бериши мақсад қилиб қўйилган эди. Тажриба ишлари кичикроқ участкада ўстирилган «108-Ф» навли ғўза устида олиб борилди. Ғўза шоналаш, гуллаш ва кўсакнинг очилиши даврида микроэлементлар тузларининг сувдаги эритмалари машина орқали ғўза баргига 3 марта пуркалиб, озиқлантирилди.

Биз ғўзанинг барги орқали озиқлантирганимизда микроэлементларни ҳар хил комбинацияларда аралаштириб ҳам бердик. **Бунда ғўза ҳосили гектар бошига 1,2-2,0 центнергача ошди. Ҳар гектар ердаги ғўзага тупроқнинг таркиби ва сифатига қараб икки килограммдан то 4 килограммгача микроэлемент тузларини суперфосфатга ҳам аралаштириб берилди. Натижада ғўзанинг ҳосили 1,6-2,5 центнерга кўпайди.**

Булардан ташқари микроэлементлар ғўзанинг турли органларида ҳархил миқдорда йиғилади. Ҳар бир микроэлементни ғўза ўзига керакли миқдорда ўзлаштириши ҳам аниқланди. Шунинг учун ҳам ўртоқ Н. С. Хрушчев КПСС Марказий Комитети декабрь Пленумида қилган докладида мамлакатда малакали агрохимия хизматини вужудга келтириш керак, деб алоҳида таъкидлаб ўтди.

Республикамиз рангдор металл рудаларига бойдир. Кейинги йилларда Оҳангарон водисининг юқори қисмида бирнеча полиметалл конлари топилган. Булардан ташқари Олмалиқ шаҳридаги руҳ ва мис кони, Самарқанддаги «Ингичка» Молибден кони, Чирчиқ шиша заводининг ташландиқ чиқитлари, Бекобод металлургия заводининг шлаклари, Оҳангарон кўмири ўз таркибида микроэлементлар сақлайди.

Полиметаллардан кўплаб микроўғитлар тайёрлаш келгусида Ўзбекистонда пахта ҳосилдорлигини янада ошириш ва сифатини яхшилашга катта ёрдам беради.

Ғўзани барги орқали микроўғитлар билан озиқлантириш учун шу микроэлементларнинг нишонли атомларидан тажрибада фойдаландик. Кобальт, молибден ва мисни ишлатганимизда ғўза муддатидан 4-6 кун илгари шоналади ва гулга кирди. Микроэлементлардан марганец, бўр, руҳ, молибден, мис ва кобальтнинг ғўза ўсимлигида етишмаслиги натижасида баъзан шоналарнинг тўкилиши ва ҳосилнинг камайиб кетиши ҳам илмий асосда аниқланди. Микроэлементлар билан озиқланган ғўза туплари мустаҳкам бўлади, ётиб қолмайди. Бу эса пахта териш машиналарининг унумли ишлашига ёрдам беради.

Тажрибалардан яна шу нарса аниқландики, микроэлементлар ёрдамида ғўзанинг вилт касаллигини 10-15 процент камайтириш мумкин. Ғўзани тупроқ орқали микроўғитлар билан озиқлантирганимизда уларнинг таъсир кучи ҳатто 2-3 йилгача етиши маълум бўлди.

Илмий ишларнинг натижалари колхоз ва совхоз ишлаб чиқаришига татбиқ этилди. Юқорида айтиб ўтилган агротехника усулларининг энг афзали экишдан олдин чигитни микроэлемент тузлари билан пуркаб, яъни қориштириб экиш энг яхши натижаларни берди ва шу агротехника усулини биз ишлаб чиқаришга тадбиқ этдик.

Биз Тошкент областининг Охунбобоев номли, Свердлов номли ва «Ленинизм» колхозларида марганец микроэлементи билан катта тажриба ишларини олиб бориш натижасида ғўзанинг ҳосилини ўртача ҳисобда 3-4,5 центнергача оширишга муваффақ бўлдик. Ниҳоят, марганец микроэлементи билан Янгийўл ишлаб чиқариш бошқармасига қарашли Свердлов номли, «Ленинизм», Халқобод комбинатида ва Ўрта Чирчиқ бошқармасига қарашли Охунбобоев номли колхозларда катта тажрибалар ўтказдик. Натижада пахтанинг ҳосили ҳар гектар бошига ўрта ҳисобда 3 центнердан 4,5 центнергача ортди.

Бирнеча йиллардан бери марганец микроўғити пахтачиликда кенг ишлатиляпти. Ўтган йили кўкламда Охунбобоев номли колхознинг 3-бригадасида шу ўғитдан фойдаланилди. Ҳар гектар майдонга ўртача 100 килограмм чигит экилган бўлса, шу уруғликка 200-250 граммдан марганец микроўғити пуркалди. Марганецнинг сувда тез эриши, ўсимликнинг яхши ўзлаштириш хусусиятларига эга бўлганлиги туфайли ундан фойдаланиш осон бўлди. Бу ўғит пуркалиб экилган чигит бошқа майдонда бир вақтда экилган ўғитланмаган чигитдан 1-2 кун аввал униб чиқди.

Ўғитдан озиқланиб турган чигит кўкламги ёмғиргарчиликда чиримайди. Шунингдек, бу ўғит сепилган чигитнинг ғўзаси вилт касаллигига ҳам чидамли бўлади. Хуллас, чигитни ерга экишдан аввалроқ бақувват ҳаёт суви шимдирилганлигининг нафи ҳар томонлама катта.

Дарҳақиқат, марганец микроўғитини қишлоқ хўжалигида, айниқса пахтачиликда қанча кенг қўлланса, шунча фойдаси кўп бўлади. Шунинг учун ҳам кўп хўжаликларнинг бу ўғитга бўлган талаби ортиб боряпти.

А. ЁҚУБОВ,
Ўрта Осиё пахтачилик Давлат комитети ҳузуридаги тупроқшунослик илмий-текшириш институти тупроқ микроэлементлари лабораториясининг мудири, химия фанлари кандидати.

Республикамиз рангли металлургиясининг маркази — навқирон Олмалиқнинг қайси кўчасидан ўтманг, қайси бир кварталида бўлманг, янги қурилишларга дуч келасиз. Тобора юксалиб бораётган ана шу шаҳарда саноат объектлари, турар-жойлар, маданий-маиший муассаса бинолари қурилиши жадал бораяпти. Шаҳар чиройига чирой қўшишда Меҳнат Қизил байроқ орденли «Алмаликсвинецстрой» тресты коллективининг ҳиссаси айниқса салмоқлидир. П. Костенко (суратда: чапдан) П. Гончаров, ва Н. Куприна ўртоқлар орденли трестнинг пешқадам бинокорлари ҳисобланадилар. Машъаллар зарбдор қурилишларни муддатидан олдин фойдаланишга топширишга аҳд қилишган.

В. Сироткин ва И. Глауберзон фотоси.

КОНЧИЛАР КЛУБИДА

Кончилар ҳар қачонгидек гавжум. Бугун бу ерда ташкил этилган драма тўгараги аъзолари ижросида А. Н. Островскийнинг «Бальзаминовнинг уйланиши» спектаклининг премьераси бўлди. Спектаклдаги асосий ролларни ўқитувчи Н. Кобдинова, слесарь Г. Рашатов, 6-қурилиш бошқармасининг ишчиси Б. Ворфоломеев ва бошқа ўртоқлар ижро этдилар.

Клуб саҳнасида ҳаваскорлар тез-тез томошалар кўрсатиб турадилар. Спектакллар бошланиши олдидан халқаро аҳвол, жамоат тартибини сақлаш тўғрисида ва атеистик темаларда лекциялар эшиттириб борилади.

И. АҲМЕДОВ.
Оҳангарон шаҳри.

ХАЛҚ НАЗОРАТЧИЛАРИ ЎҚИМОҚДАЛАР

Тошкент шаҳар партия-давлат контроли комитети яхши ташаббус кўрсатди. Комитет халқ назоратчиларини ғоявий-сиёсий жиҳатдан чиниқтириш, уларнинг билим доирасини кенгайтириш мақсадида жамоатчилик асосида ишлаётган шаҳар ҳуқуқшунослик университети ҳузурида халқ назоратчилари факультетини ташкил этди. Университетга шаҳар партия-давлат контроли комитетининг штатли ва штатсиз ходимлари, «Комсомол прожектори» раҳбарлари, йирик корхоналар ва қурилишлардаги партия-давлат контролига кўмаклашувчи группаларнинг раислари — ҳаммаси бўлиб 240 киши ёзилди.

Яқинда халқ назоратчилари факультетининг биринчи машғулоти бўлиб ўтди. Шаҳар партия-давлат контроли комитетининг раиси ўртоқ М. Толипов машғулотни очиб, тингловчиларга университет олдига қўйилган вазифалар тўғрисида гапириб берди, факультетнинг йиллик иш плани билан таништирди. Низомий номидаги педагогика институтининг доценти, шаҳар партия-давлат контроли комитетининг штатсиз инспектори ўртоқ Ф. Бурнашев факультет декани қилиб тасдиқланди.

Шу кунги машғулотда республика партия-давлат контроли комитети раисининг ўринбосари ўртоқ И. Р. Арнаутов «Партия-давлат контролининг ленинча принциплари» тўғрисида қизиқарли лекция ўқиди. Тингловчиларга халқ назоратчилари фаолиятига бағишланган кинофильм кўрсатилди.

Университетнинг халқ назоратчилари факультетида машғулотлар ҳар ойда икки марта бўлади. Лекциялар ва семинар машғулотларини шаҳар партия, совет органлари раҳбарлари ва олий ўқув юртларининг профессорлари жамоатчилик асосида олиб борадилар. Бундан кейинги машғулотларда «Коммунизм қурилиши кенг авж олдирилган даврда социалистик давлатнинг ривожланиши», «Давлат органлари контролининг асослари» деган темаларда лекциялар ўқилади. Шунингдек, «Комитет мажлисларига қўйиладиган масалаларни тайёрлаш практикаси», «Қарорларнинг бажарилишини кузатиб бориш формалари» ва бошқа темаларда семинар машғулотлари ўтказиш планлаштирилди.

Т. МИРҲОДИЕВ.

ЖАМИЯТШУНОСЛИК—ФОЙДАЛИ ФАН

Ўқувчиларда марксча-ленинча дунёқарашни, мустаҳкам ахлоқий ҳислатларни шакллантиришда жамиятшунослик фани катта роль ўйнайди. Бу курсда марксизм-ленинизмнинг революцион таълимоти, илмий коммунизм назарияси ва партиямиз сиёсатининг энг муҳим масалалари қисқа ва содда формада баён қилинади.

Жамиятшунослик курси машғулотларини юқори савияда олиб бориш, аввало шу фандан дарс берадиган ўқитувчиларнинг педагогик маҳоратига боғлиқдир. Тошкент шаҳар мактабларининг кўпида жамиятшунослик курси машғулотлари жонли ўтказилмоқда. Чилонзор районидаги 82-ўнбир йиллик мактаб дирекцияси ва бошланғич партия ташкилоти жамиятшунослик фани ўқитишни яхшилаш юзасидан қатор тадбирлар кўрди. Мактаб педагогика советида ва методик бирлашма йиғилишларида ана шу масала кенг муҳокама қилинди. Ҳозир бу тадбирлар ўзининг ижобий натижаларини бермоқда.

«Меҳнаткаш омма тарихнинг ижодкоридир» деган темага бағишланиб ўтказилган машғулотда бўлдик. Ўқитувчи М. Юсупова дарсни жонли ва юксак савияда олиб борди. Ўқитувчи янги темани ўтишда ўқувчиларнинг тарих фанидан олган билимларига суянди. Шунинг учун ўқитувчи ўртага қисқа, аммо аниқ саволлар ташлаб, ўқувчиларнинг дарсга бўлган активлигини оширишга эришди.

Шу мактаб ўқитувчиси ўртоқ М. Мажитов ҳам педагогик маҳоратини намойиш қилди. Ўқитувчи «Синфлар ва синфий кураш» темасидаги машғулотни олдиндан пухта ўйлаб тузилган план асосида анча чуқур ва мароқли олиб борди.

Райондаги 90, 22, 18-мактабларда ҳам янги курсни ўқитиш намунали йўлга қўйилган.

Лекин жамиятшуносликдан ўтказилаётган дарсларнинг ҳаммасини ҳам кўнгилдагидек деб бўлмайди. Айрим ўқитувчиларнинг дарсга пухта тайёрланмаётганликлари ва мактаб маъмурияти томонидан контроллик етарли бўлмаётганлиги туфайли бу фанни ўқитишда қатор камчиликларга йўл қўйилмоқда. Жумладан, Октябрь районидаги 28-мактабнинг жамиятшунослик ўқитувчиси С. Худойберганов ўтказган дарси ўқувчиларни қаноатлантирмади. Чунки, ўқитувчи «Меҳнаткаш омма—тарихнинг ижодкоридир» деган темага яхши тайёргарлик кўрмаган эди. Тошкент шаҳрининг 1, 123, 162, 50-ва бошқа мактабларида айрим ўқитувчилар жамиятшуносликдан ўтказаётган дарсларининг қизиқарли ва мазмунли бўлишига етарли аҳамият беришмаётир.

Жамиятшунослик дарсини мазмунли, сиёсий-ғоявий юксак савияда ўтказишда анча бой тажрибалар тўпланган. Бунда ўқитувчи ўқувчиларнинг табиат ва жамият тўғрисидаги мавжуд билимларига суяниши, бошқа предмет ўқитувчилари билан мустаҳкам алоқада бўлиши, ўтиладиган темани замонавий воқеалар билан боғлаши ва кўргазмали қуроллардан кенг фойдаланиши лозим. Экскурсиялар уюштириш, диспутлар ўтказишнинг ҳам фойдаси кўп.

Ҳ. ЖАЛИЛОВ,
Тошкент шаҳар партия-давлат контроли комитетининг штатсиз инспектори.

СОҒЛОМЛАШТИРИШ ПУНКТИ

Янгиликнинг қаноти бўлади. Чилонзор районининг Навоий маҳалласидаги 22-поликлиника коллективи бошлаб берган ибратли ташаббус ҳақидаги хушхабар ҳам тез қанот қоқди. Поликлиника ҳузурида соғломлаштириш пункти ташкил этилди.

Соғломлаштириш пункти жамоатчилик асосида иш олиб боради. Поликлиниканинг тажрибали врачлари ўзларининг бўш вақтларида ана шу пунктга келиб, беморларга бепул медицина хизмати кўрсатадилар.

Соғломлаштириш пунктининг фаолияти жонланиб кетган. Ҳозир бу ерда поликлиниканинг уч врач ва тўрт ҳамшираси қатъий график асосида беморларга мунтазам хизмат кўрсатмоқда. Пункт йигирма бешга яқин маҳалла аҳолисига медицина ёрдами кўрсатади. Районнинг Куйбишев, Тельман, Чуқур кўприк, Ильич каби маҳаллаларидаги аҳоли ҳам шу пункт хизматидан баҳраманд бўлмоқда. Поликлиниканинг Ш. Шомуродов, М. Азролов, Т. Дембовская каби жонкуяр врачлари аҳоли ўртасида медицинага доир темаларда лекция ва суҳбатлар ҳам ўтказишади ҳамда беморларни қизиқтирган саволларга жавоблар беришади.

Коммунистик меҳнат участкаси номини олган бу пункт аъзолари ўз билимлари ва тажрибаларини мунтазам равишда ошириб бормоқдалар. Чунончи, врач-терапевт Каримов биохимия лабораторияси ишларини ўрганса, врач-терапевт Мажидов кўз врачлик вазифасини пухта эгаллаб олди.

Шуни ҳам айтиш, керакки пунктда врачлар малакасини ошириш бўйича турли хил тўгараклар ҳам ишлаб турибди. Тўгарак машғулотларига республикамиздаги тажрибали медик олимлар таклиф этилмоқда.

Аҳоли учун намунали тиббий хизмат кўрсатаётган жонкуяр медицина ходимларига маҳалла меҳнаткашлари самимий миннатдорчилик билдиришмоқда. Миннатдорчилик сўзлари эса, врачлар ишига мадад бермоқда.

Н. АЗАМАТОВ,
Х. НАЖМИДДИНОВ.

СОВЕТ АРМИЯСИ ВА ҲАРБИЙ-ДЕНГИЗ ФЛОТИ КУНИ ОЛДИДАН

ЎЗБЕКИСТОНЛИК ЖАНГОВАР ДЎСТЛАРИМ

Биз Брестга борганимизда қалъа ҳимоячилари билан учрашган эдик. 125-ўқчи полк сапёрлар ротасининг командирларидан Павел Егорович Сиваков қалъада бўлган жангларда қаҳрамонлик кўрсатган ўзбек жангчилари ҳақида қуйидаги унутилмас хотираларни сўзлаб берган эди:

Минскдаги пиёдалар ҳарбий мактабини 1940 йилда битириб чиқдим. Ҳарбий хизмат вазифасини ўташ учун мени Брест қалъасига юборишди. Қизил байроқли 6-ўқчи дивизиянинг 125-ўқчи полкида сапёрлар ротасига командирлик қилдим. Рота жангчилари орасида: рус, белорус, украин, ўзбек, қозоқ, яҳудий ва бошқа миллат йигитлари бор эди. Улар жуда иноқ эдилар. Ҳар бир солдат командир томонидан топширилган вазифани бажонудил бажаришга ҳаракат қиларди. Таълим машқида яхши кўрсаткичларга эришгани учун ротамизга юқори баҳо берилиб, кўпгина жангчиларга қимматли мукофотлар топширилди ва полкнинг жанговар байроғи остида расмлар олдирилди. Полкимиз жангчилари ўзларининг ватанпарварлик бурчларини яхши тушунган ҳолда жанговар таълим олган эдилар. Улар Ватан олдидаги муқаддас бурчларини ҳар қандай шароитда ҳам бажаришга қодир эдилар. Айниқса, солдатлар жанговар ўртоқларини ҳурмат қилар, хавфли дақиқаларда бир-бирларига кўмак берардилар. Улар буюк саркарда Суворовнинг «ўзинг ҳалок бўлсанг ҳам, ўртоғингни қутқариб қол» деган сўзларини дилга жо қилиб олган эдилар.

1941 йилнинг ёз ойлари бошида Брест гарнизонининг баъзи қисмлари қатори бизнинг полкимиз ҳам ёзги лагерга жўнаб кетди. Лагерда жанговар таълимни такомиллаштириш билан машғул бўлдик. Солдатлар орасида комсомол аъзолари Мадамин Ҳожиев, Бойдавлатов, Иброҳимов, Исмоилов, Ҳасанов, Боқи Сулаймонов, Ёқуб Сафаров ва Аваз Неъматов каби ўзбек жангчилари ўзларининг меҳнатсеварликлари, ташаббускорликлари билан фарқ қилардилар. Иброҳимов билан Исмоиловлар эса жанговар ҳарбий таълим топшириқларини доимо муваффақиятли бажариш билан бирга актив жамоатчи ҳам эдилар. Улар дам олиш соатларида ўйин-кулги, ашула, қўшиқ айтишар, йигитларни тўплаб, хордиқ чиқаришарди.

1941 йилнинг 22 июнига ўтар кечаси мен лагерь бўйича масъул навбатчи эдим. 22 июнь, якшанба куни, лагерда катта спорт мусобақалари ўтказиш мўлжалланган эди. Кечқурун жангчи ва солдатлар спорт майдончалари тайёрлашди ва мусобақада ғалаба қилиш орзуси, яхши истаклар туйғуси билан уйқуга ётишди.

...Атрофда авиобомбаларнинг даҳшатли портлаши, артиллерия садолари остида тўсатдан уйғондик. Дастлабки минутларда нималар содир бўлаётганлигини англаш қийин бўлди. Мен лагерда навбатчи бўлишим сифатида тездан телефон орқали қалъа билан алоқа боғладим ва у ердан тезликда қалъага етиб келиш тўғрисида буйруқ олдим.

Қалъага келадиган йўлда менинг ротам Волинка қишлоғида фашист босқинчиларига дуч келди. Бу қишлоқ шу пайтда ўт ичида ёниб ётар, болаларини кўтарган ярим яланғоч хотинлар автомат ўқларидан жон сақлаб қолиш учун дала томонга қочар эдилар. Дастлабки жангни сапёрлар жасорат ва қаҳрамонлик билан қарши олдилар. Ротадаги биронта солдат ҳам душман олдида қалтираб қолмади. Оддий аскар Ҳожиев ва сержант Смирновлар бу жангда биринчи бўлиб қаҳрамонлик кўрсатдилар. Улар шу ердаги баланд-пастлик жойларга яшириниб, фашист автоматчиларининг орқа томонига ўтиб олишди ва граната ирғитишди. Бу ҳол шу ердаги жанг натижасини ҳал қилиб берди. Душман солдатлари ўртасида юз берган саросималик босқинчиларни қишлоқдан суриб чиқаришга катта имкон берди.

Қалъага келганимизда қизғин жанг бўлиб турарди. Жанубий дарвоза яқинида фашистлар бетўхтов ўққа тутишарди. Биз жуда усталик билан майдондан тез ўтиб олдик. Аммо 125-ўқчи полкнинг санчасти яқинидаги дарё кўприги ёнида яна тўсиққа учрадик. Бу ерда душман дарё қирғоғидаги буталар орасида яширин позициялар эгаллаб, кўприкка яқинлашган кишиларни ўққа тутарди. Младший сержант Селиванов, оддий аскарлардан Исмоилов ва Неъматовлар душманнинг пулемёт нуқтасини йўқ қилиб ташлаш учун ўз ихтиёрлари билан майдонга чиқдилар ва солдатларга хос моҳирлик билан душман пулемёти уясига яқинлашиб, граната ирғитдилар. Бирин-кетин отилган гранаталар мўлжалга тўғри тушди. Пулемётнинг овози ўчди. Ниҳоят, ротамиз кўприкдан ўтиб кетди. Қийин шароитда қалъанинг шимолидаги дарвозага ҳам етиб олдик.

Бу жойда турли қисмдан келган жангчилар капитан Шабловский командаси остида мудофаа позицияларини эгалаб туришарди. Лагердан чиққан бошқа бўлинмаларнинг жангчилари ҳам шу жойга кела бошлади. Жанглар давомида тўртта рота ташкил этилиб, бу роталар олдига фашистларни қалъага йўлатмаслик вазифаси қўйилди. Душман биз мудофаа қилиб турган жойга атака қилишга уриниб кўрсада, аммо бу уринишлар барбод бўлаверди. Шимолий дарбозани мудофаа қилаётган қаҳрамонлар орасида ўзбек халқининг асл фарзандларидан Ҳожиев, Бойдавлатов, Иброҳимов, Исмоилов, Сулаймонов, Сафаров, Неъматов ва бошқалар мардонавор жанг қилишарди.

Бироқ, тиш-тирноғигача қуролланган душманга қарши туриш кун сайин оғирлашиб борарди. Айниқса сув танқислиги солдатларни ҳолсизлантирар, сувни не азоблар билан тунда келтирардилар. Озиқ-овқат запаси ва дори-дармон ҳам тугай бошлади. Шундай мушкул аҳволда ҳам, қалъа ҳимоячиларининг руҳи тушмади.

Орадан бир неча кун ўтгач қалъанинг шимолий дарбозаси қаршисида душман катта куч тўплаб артиллерия ва миномётлардан тинимсиз ўт очди ва ниҳоят, атакага ўтди. Олдинда беш танк, танклар орқасидан бир группа автоматчилар шиддат билан келарди. Биз бундан ваҳимага тушмадик. Артиллериядан кетма-кет ўт очиб олдинда келаётган танкни куйдириб юбордик. Жанг қизиб кетди. Қалъа ҳимоячилари танкларга чап бериб, унинг кетида келаётган автоматчиларга қарши атакага ўтдилар ва душман ҳужумини дадил туриб қайтардилар.

Ўзбек жангчиси Иброҳимовнинг ўлмас қаҳрамонлиги ҳозир ҳам эсимда. У душман танкига чап бериб ўтиб, автоматчиларга қарши қўл жанги бошлаб юборди ва найза санчиб, тўртта фашистни ер тишлатди.

Шу жангда Ҳожиев, Бойдавлатов, старший сержант Смирновлар қатори мен ҳам ярадор бўлдим. Бу биз учун қалъада олиб борилган энг сўнгги жанг бўлди. Ярадорларни қалъадан тунда олиб чиқиб, госпиталга юборишди.

Госпиталдан чиқиб, 20-Армия сафида, кейинроқ Белоруссия партизанлари отрядида хизмат қилдим. Лекин ўзбек халқининг асл фарзандлари — жанговар дўстларимнинг кейинги тақдирлари нима бўлганини билмай қолдим. Ҳожиевнинг адресини топишга муваффақ бўлганимдан кейин, у билан хат алоқаси бошладим ва ёзган хатимга жавоб олдим.

Улуғ Ватан уруши йилларида Совет кишилари ва шу жумладан ўзбек халқи фарзандларининг ҳам кўрсатган қаҳрамонликлари халқ қалбида абадий яшайди. Брест қалъасининг қаҳрамон ҳимоячиларидан бири Мамадамин Ҳожиев ҳозир Янгиердаги 4-совхозда хизмат қилмоқда.

Адҳам РАҲМАТ.

СОЛДАТ ЎҒЛИМГА ХАТ

Бугун, солдат ўғлим, байрамингг куни
Худди туш паллада сендан хат олдим.
Конвертни очдиму ҳайратда қолдим:
Суратинг эслатди жанговар кунни...

Шинел қоматингга заб ярашибди,
(Ёшлигимга ўхшаб кетибсан ўзинг),
Фуражкангда чақнар ёқут юлдузинг —
Погонинг зарлари нур талашибди.

«Акам, акажоним» деб укаларинг
Расмингни қўлма-қўл олиб қарашди
Гулқиз «Дадарин» деб бироз адашди.
«Аканг-ку, акамиз» дер укаларинг.

Онанг ўзида йўқ қувониб, тошиб:
Мунча ярашибди формаси, — дейди,
Силлиқ олинибди йўрмаси, — дейди,
Расмингни ачомлаб, кўксига босиб...

Шунда, ёшлигимни эслаб, болажон!
Мен ҳам девордаги суратга боқдим.
Хаёл денгизига бир шўнғиб оқдим...
Сенинг суратингни қўйиб ёнма-ён,

Ҳар икки суратнинг билсам, фарқи шу:
Бирига тинчликнинг марҳамати ёр.
Бирида пилотка... жанг ҳордиғи бор...
(Уруш йилларининг хотираси у).

Касофат урушни эслатди бири —
Берлинга пиёда борганимиз рост,
Фашистни қонига қорганимиз рост,
Солдатга аёндир урушнинг сири.

Ўғлим сенга боқсам, севинчим беҳад —
Боғларга етаклар, очилар гуллар,
Гул шохида яйраб сайрар булбуллар
Ҳаётимдан мамнун кўтараман қад...

Болажон, умрингдан барака топкур,
Оталик пандимни қулоғингга ол,
Ватанки ишониб бердими қурол —
Тинчликни асрагин, постда хушёр тур.

Меҳрингни элга бер, халқни иззат қил,
Оламда нима бор халқ меҳридан зўр!
Шунинг-чун Партия инсонга ғамхўр,
Шу сабаб: Ватан, дер ҳар юрак, ҳар дил!

Неъмат ТОШПЎЛАТ.

ҲАМОН ОЛДИНГИ САФДА

Наби Ваҳобов ҳарбий хизматини тамомлаб энди уйига қайтаман деб турганида фашист босқинчилари тўсатдан Ватанимизга хиёнаткорона бостириб кирдилар. Ўшанда у Петразаводскни мудофаа қилаётган қўшинлар орасида бўлди. Шаҳарни сақлаб қолиш учун бўлган қизғин жангда Н. Ваҳобов яраланди. Икки ой госпиталда ётиб чиққач яна фронтга қайтди. Энди немис босқинчилари Ленинградни ўраб олиб уни қўлга киритиш учун асосий кучларини шу фронтга ташлаган эдилар. Шу вақтда Ленинградда ёқилғи етишмас, озиқ-овқат масаласи жуда муаммо эди. Бундай оғир шароитда руҳан тушмаган ленинградликлар армияга қурол-яроғ етказиб бериш билан бирга шаҳар ҳимоясини мустаҳкамладилар. Жаҳонни ҳайратга солган ана шу мудофаа жангларида ўзбек ўғлони Наби Ваҳобов ҳам қатнашди.

Душманнинг шаҳарга киришига йўл қўймаймиз. Ленинградни ҳимоя қилиш — Тошкентни ҳимоя қилиш демакдир, — деди сержант Н. Ваҳобов разведкага кетатуриб.

У бир неча марта разведкага бориб душман «тили»ни олиб келди. 1941 йилнинг 30 декабрида душман мудофаа линиясида мина ёрилади. Шу куни Н. Ваҳобовнинг охирги разведкага чиқиши бўлди. Ёрилган мина разведкачининг ўнг оёғини учириб кетди...

Н. Ваҳобов урушдан қайтгач меҳнатдан юз ўгириб ётаверишни ўзига эп кўрмади. 1943 йили Октябрь райпишчеторгига ишга келди. У тезда коллектив ҳурматини қозонди. Собиқ разведкачи тинч меҳнат фронтида ҳам олдинги сафда бўлди. Коммунист Н. Ваҳобов бошлиқ 57-магазин коллективи ойлик планини бажармаган кун йўқ. Ўртоқ Ваҳобов СССР Савдо Министрлигининг 3 марта пул мукофоти ва Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди. Уруш йилларида олган медалларига «Совет савдосининг аълочиси» деган значоги ҳам қўшилди.

Коммунистик меҳнат бригадаси номини олган Н. Ваҳобов бошлиқ коллектив харидорларга маданий хизмат кўрсатиш иштиёқида ҳормай-толмай меҳнат қилмоқда.

М. МИРЗАЕВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг штатсиз мухбири.

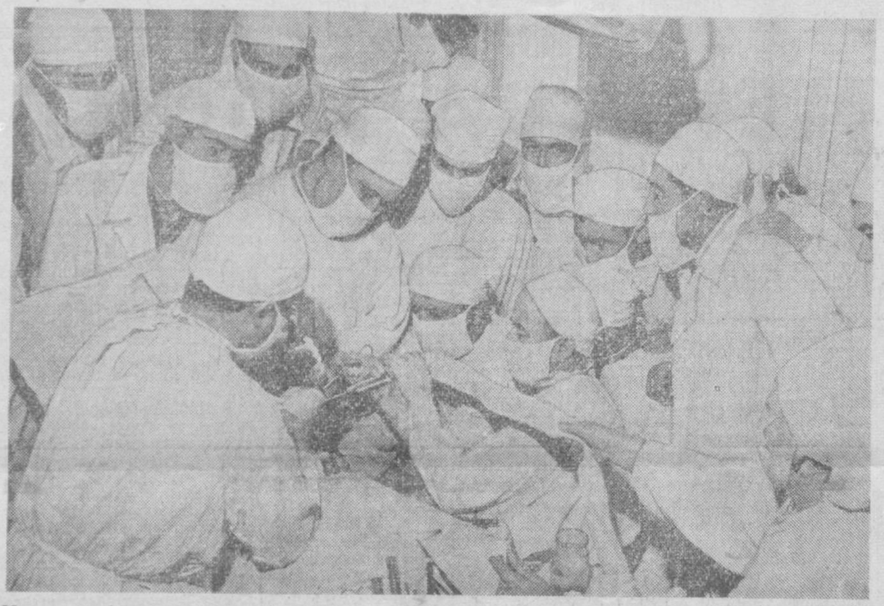

Медицина фанлари доктори профессор Насриддин Шоматов республикада кўзга кўринган шифокорлардан биридир. У инсон саломатлигини сақлаш йўлида самарали ишлар қилмоқда. Ўртоқ Шоматов республика травматология ва ортопедия институтида илмий ишларни давом эттириш билан бирга шифохоналарда ҳам амалий даволаш ишлари олиб бораётир. Суратда: (чапдан учинчи) профессор Н. Шоматов пойтахтдаги 1-касалхонада беморни операция қилаётир.

В. Салов фотоси.

ОМАДИНГИЗ КЕЛСИН

Кейинги йилларда республикамизда чиқарилаётган пул-буюм лотереяларига бўлган талаб ортиб бормоқда, ҳар галги чиқарилган латереялар жуда қисқа вақтда сотиб олинмоқда. Бахти кулиб боққанлар 30 тийинга «Москвич» автомашинаси, ИЖ, «Планета» мотоцикллари, пианино, холодильник, гилам ва турли хил қимматбаҳо буюмлар ютмоқдалар.

Бу йил ҳам лотерея билетлари учун ютуқлар ўтган йилдагидек 6 марта ўйналади. Лотерея билетлари учун йил давомида жами 6 миллион 660 минг сўмлик ютуқлар ўйналади. Агар ўтган йили ҳаммаси бўлиб 1 миллион 698 мингта ютуқ ўйналган бўлса, бу йил ютуқлар сони 2 миллион 232 мингтага етказилади.

Ҳар галги ютуқлар тиражида 8 тадан «Москвич» автомашинасининг бўлиши ҳам пул-буюм лотереясига бўлган қизиқишни орттиради. Шунингдек, лотерея ютуқлари тиражига биринчи марта ИЖ, «Планета» мотоцикллари, «Победа» қўл соати, «Киев-Вега» фотоаппаратлари ҳам киритилган.

Тиражда ҳар сафар «Москвич» автомашиналаридан ташқари 16 та пианино, 20 та телевизор, 120 та холодильник, 240 та кирювиш ва тикув машиналари, 320 та гилам ва дорожкалар, шунингдек турли буюмлар ўйналади.

1964 йилда лотерея билетларидан тушган умумий маблағнинг ярмига ютуқлар чиқади. Қолган ярми эса болалар боғчаси, мактаб, касалхоналар қуриш ва шаҳарни ободонлаштиришга сарфланади. Шундай қилиб лотерея ўйинида қатнашган ҳар бир киши шаҳримизни янада обод қилиш ишига ўзининг муносиб ҳиссасини қўшган бўлади.

Аввалги тиражда Тошкентдаги 27-мактабнинг ўқитувчиси М. Жабборов коляскали мотоцикл, Полянский эса «Москвич» автомашинаси ютди. Шуйков, Исакова, В. Владимиров, Карпушкин ўртоқлар сотиб олган 30 тийинлик лотерея билетларига пианино ютдилар.

Ўзбекистон пул-буюм лотереясининг биринчи ютуқлар тиражи эртага 23 февраль куни Андижон шаҳрида ўтказилади.

Лотерея билетларини сотиб олингиз. Бахтингизни синаб кўринг.

А. СОАТОВ,
Тошкент шаҳар Давлат меҳнат омонат кассалари ва давлат кредити бошқармасининг бошлиғи.

ПЛАНЕТАМИЗ БЎЙЛАБ

КУБА БАЛИҚЧИЛАРИ ВАТАНИГА ҚАЙТИБ КЕЛМОҚДАЛАР

НЬЮ-ЙОРК, 21 февраль. (ТАСС). Кубанинг 29 балиқчиси Ки-Уэст шаҳридаги (Флорида штати) турмадан озод қилиндилар ва улар ўзларининг тўртта кемасида ватанига йўл олдилар. Балиқчиларни Америка маъмурлари 18 кун мобайнида қонунга хилоф равишда ушлаб турган эдилар.

ГРЕЦИЯ БОШ МИНИСТРИНИНГ АЙТГАНЛАРИ

АФИНА, *20 февраль. (ТАСС). Кеча бош министр Г. Папандреу Греция министрлар кабинетининг биринчи мажлисида нутқ сўзлаб, янги ҳукуматнинг вазифаси Грецияни «миллий тиклаш» дан иборат, деди. Бу мажлис янги кабинет аъзолари король олдида қасамёд қилганларидан кейин ўтказилди.*

Мен бошчилик қилаётган ҳукумат, деди Г. Папандреу, «демократия, қонунларга амал қилувчи, саховатли, адолатли ва яратувчилик билан шуғулланувчи чинакам халқ ҳукумати» бўлади. Бош министр, давлат аппарати «чириган ЭРЭ режимининг агентларидан» тозаланади, деб ваъда берди.

ЎНСАККИЗЛАР КОМИТЕТИНИНГ МАЖЛИСИ

ЖЕНЕВА, 20 февраль. ТАСС мухбири Г. Драгунов хабар беради: Қуролсизланиш масалалари билан шуғулланувчи 18 лар комитетининг бугун Абдил Фаттоҳ Ҳасан (Бирлашган Араб Республикаси) раислигида навбатдаги мажлиси бўлди. Яқинда белгилаб қўйилган тартибга биноан, бу мажлисда биргаликда кўриладиган чоралар деб аталган масала, яъни ҳали тўла маънода қуролсизланиш бўлмаса ҳам, аммо қуролланиш пойгасини тўхтатишга, халқаро муносабатлардаги кескинликни йўқотишга, барча давлатлар ўртасида ишончни мустаҳкамлашга ёрдам берадиган тадбирларни амалга ошириш масаласи муҳокама қилинди.

Мажлисда Бирма вакили Ж. Баррингтон ва Руминия вакили Думитреску сўзга чиқдилар.

АНГЛИЯ ҚЎШИНЛАРИ КИПРГА КЕЛТИРИЛМОҚДА

ЛОНДОН, 20 февраль. (ТАСС). Англия Кипрга яна 1500 солдат юборади, деб хабар беради Рейтер агентлиги. Мудофаа министрлиги 20 февралдан бошлаб ҳаво йўли орқали пиёда аскарлар, тўплар, бронемашиналар ҳамда маъмурий ва техникавий бўлинмалар юборилади, деб эълон қилди.

ЛОНДОН, 21 февраль. (ТАСС). Англия қўшинлари ва оғир техникаси — броневиклар, автомашиналар ва ҳоказолар кеча ҳаво йўли билан яна Кипрга келтирила бошланганлигини Англия авиация министрлиги расмий равишда тасдиқлади. Хабарда таъкидланишича, самолётлар оролдан қайта туриб, у ердаги инглиз ҳарбий хизматчиларининг оилаларини олиб чиқиб кетади.

Министрлик шунингдек, ўтган йилнинг рождество байрамидан буён транспорт авиацияси 5.443 кишини, 57 та «феррет» броневигини, 211 та вездеходни, 200 та прицепни, 10 та вертолётни Кипрга келтирганлигини кўрсатиб ўтди.

КИПР ПРЕЗИДЕНТИНИНГ У ТАНГА ТЕЛЕГРАММАСИ

НЬЮ-ЙОРК, 20 февраль. (ТАСС). Кипр президенти архиепископ Макариос БМТ бош секретари У Танга йўллаган телеграммасида қуйидагиларни ёзади: «Кипр ҳукумати оролда тинчликни сақлаш учун зўр бериб ҳаракат қилмоқда ва баъзи бир аҳамиятсиз якка можароларни ҳисобламаганда, бутун оролда умуман осойишталик ҳукм сурмоқда. Мен тамомила аминманки, бизнинг проблемамизни фақат тинч вазиятда бартараф қилиш мумкин, бизнинг куч-ғайратимиз ҳам ўзимизга боғлиқ даражада ана шу мақсадга қаратилган. Биз Хавфсизлик Кенгаши ва БМТнинг ролига катта умид боғлаймиз ва улар тинчитиш ҳамда Кипр проблемасини ҳал этиш ишига энг муҳим ҳисса қўшадилар, деб ўйлаймиз».

МАЛИ МИЛЛАТ МАЖЛИСИГА САЙЛОВЛАР

БАМАКО, 21 февраль. (ТАСС). Бу ерда расмий равишда эълон қилинишича, 12 апрелда Мали Республикасининг Миллат мажлисига сайловлар ўтказилади. Сайлов компанияси 13 мартда бошланади.

Сан-Жоржи оролидаги фалокат

НЬЮ-ЙОРК, 20 февраль. (ТАСС). Сан-Жоржи оролида (Азор ороллар архипелаги) олти кундан бери ер қимирламоқда. Зилзила натижасида неча юзлаб уй вайрон бўлди. Оролнинг бош шаҳри Вила-даж-Велашда яшаш учун яроқли бўлган атиги учта уй қолди, деб Лиссабондан хабар беради Ассошиэйтед Пресс агентлигининг мухбири.

Зилзила вақтида зарар кўрган аҳоли Сан-Жоржи оролидан шошилинч равишда кўчирила бошлади. Аҳоли шу мақсад учун шошилинч равишда сафарбар қилинган кемаларда кўчирилмоқда. Бироқ тўлқинларнинг баландлиги 9 метрдан ҳам ошиб кетганлиги аҳолини кўчиришни мушкуллаштирмоқда.

Сан-Жоржи аҳолисидан минглаб киши портда тўпланган. Улар зилзила натижасида вулкандан лава отилиб чиқиши эҳтимолидан хавотирланмоқда. Лава отилиб чиққан тақдирда бу ерда тирик жон қолмайди.

Терсейра оролига келган дастлабки қочоқлардан бири Сан-Жоржининг ҳавоси олтингугурт буғлар билан заҳарланганлигини айтди. Терсейра ва Сан-Жоржи оролларининг губернатори Сан-Жоржидаги зилзила минут сайин кучайиб бораётганлигини айтди.

Орол билан телефон ва телеграф алоқаси ҳамиша узилиб турибди.

Португалиянинг АНИ информация агентлиги Сан-Жоржидаги зилзила океан тубида янги вулкан пайдо бўлганлигининг натижасидир деб хабар беради.

СУД ЗАЛИДАН ПОРАХЎР

Михаил Яковлевич кабинетда савлат тўкиб ўтирган эди, икки аёл кириб келди.

— Эй, марҳамат, марҳамат, қани ўтирингларчи... Мезбон саломлашгач эшикни ичидан қулфлаб, креслога ўтирди:

— Қани, бемалол гапиравериңглар.

— Ана у нарсани олиб келгандик, — деди аёллардан бири.

— Ҳаммасиними?

— Ҳа, 800 сўм!

Абилевичнинг кўзлари ўйнаб кетди. Бели синмаган «10» таликларни санаб оларкан, юраги ҳовриқар, лекин сир бой бермасликка тиришиб ўзини супо тутарди. Бироқ у ҳар қанча уринмасин, пулга бўлган оч кўзлари аланглаб ҳаяжонини билдириб қўйди. Қилинажак катта хизмат эвазига енг учида узатилган «туҳфа»ни чўнтакка уриб деди:

— Хўп, энди сизларга рухсат, 3—4 кундан сўнг бир хабар олинглар...

Михаил Яковлевич Абилевич пулга, текин даромадга ўч одам. У ана шу туфайли тубанликка юз тутди. 1951 йилда оғир жинояти учун 25 йил қамоқ жазосига ҳукм қилинди. Амнистия бўйича жазо муддатини тугатмай қамоқдан озод қилинди. Шундан сўнг ҳам у ҳалол яшашга ўрганолмади.

Мана, яна жиноят! У сўнгги пайтларда Ўзбекистон ССР маданият министрлигининг газета-журнал комбинати қурилишининг бошлиғи бўлиб ишларди. Бир кун у Г. П. Клеменко деган аёл билан танишади. Галина Платоновна унга З. С. Бутовец исмли дугонаси квартирага муҳтожлигини айтиб агар ёрдам берса «қуюқ мукофот» олиши мумкинлигини шаъма қилади. Шундай қилиб, Михаил Яковлевич Абилевич қандай бўлмасин, «мукофот»ни қўлга киритиш режаларини туза бошлади.

Мана, у танлаган режалардан бири: ўзи бошчилик қилаётган участкада бузилиши лозим бўлган хонадонлар кўп. Демак, шулардан бирига ҳалиги аёлни жойлайди-ю, уй бузилган пайтда унга ҳам алоҳида жой беришади. Ана шу хизмат ҳақи учун олдиндан 800 сўм нақд олди.

Бироқ иш Абилевич айтгандек бўлмади, қинғир ишнинг қийиғи чиқиб қолди, сир очилди. Порахўрнинг жирканч қилмиши фош этилди.

Текин даромад қўмсаган М. Я. Абилевич яна суд курсисида. Аввалига ўзини хўп оқлашга уринди, бўлмади. Рад қилиб бўлмас далиллар қаршисида ожиз қолди. Октябрь район халқ суди порахўр Абилевични 6 йил муддатга қамоқ жазосига, мол-мулкларини эса давлат фойдасига мусодара қилишга ҳукм чиқарди.

Ҳ. ТОШХЎЖАЕВ,
халқ маслаҳатчиси.

27 февраль куни Совет Иттифоқи билан Монголия Халқ Республикаси ўртасида дўстлик ва ўзаро ҳамкорлик Битими тузилганлигига 18 йил тўлади. Монголия халқ республикасида СССР ёрдами билан саноат объектлари қурилаётир. Мамлакатнинг шимолий қисмидаги Дарҳан районида улкан саноат ва энергетика маркази барпо этилаётир. Суратда: Дарҳандаги қурилиш участкасида.

ТАСС фотохроникаси.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

22 ФЕВРАЛДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 17.30 — **Концерт** (халқ филармонияси болалар ва ёшлар коллективи ижросида). 18.05 — **Чегара қонуни** (ҳужжатли фильм). 18.25 — **Телевизион янгиликлар**. 18.40 — **Футбол мавсумининг бошланиши олдидан**. 19.00 — **Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флоти кунига бағишланган эшиттириш ва концерт**. 19.50 — **«Фитиль»** сатирик киножурналининг 17-сони. 20.00 — **Солдат ҳақида қисса** (бадиий фильм).

21.25 — **Эшиттиришлар программаси.**

Ўзбек тилида: 21.30 — **Телевизион янгиликлар**. 21.50 — **Сўз — КПСС МК Пленуми қатнашчиларига**. 22.05 — **Бу қўшиқлар жаҳонга янграйди.**

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 22/II да **Дилором**, 23/II да кундуз **Оққуш кўли**, кечқурун **Фауст**.

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 22/II да **Номаълум киши**, 23/II да кечқурун **Ҳаётбахш ўлим**.

КИНО

Тириклар ва ўликлар — «ИСКРА» (кундуз ва кечқурун).

Зелёнаядаги данғиллама уй — «ИСКРА» (эрталаб соат 10 ва кеч 10 яримда).

Қора кўзойнак — «ВАТАН», НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА

Москва гастролидан қайтиш муносабати билан ҳисобот репертуари

22, 23 февралда

катта концертлар

Кремль театрида ўйналган **СПЕКТАКЛЛАР.**

26/II да — **Тошболта ошиқ.**
27/II да — **Ишқинг билан.**
28/II да — **Жон қизлар.**
29/II да — **Нурхон.**

Спектакллар кеч соат 7 яримда бошланади. Билетлар сотилмоқда.

Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинади.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

22, 23 февралда

ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ ВА ЭСТРАДА СОЛИСТЛАРИНИНГ

КОНЦЕРТЛАРИ

Концертда: СССР халқ артисти, Давлат мукофоти лауреати **Галия Измайлова**, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист **Қундуз Миркаримова**, солистлардан **Фахриддин Умаров, Ҳадя Юсупова, Тўхта Алихўжаева, Дилбар Абдуллаева, Муҳаббат Мусаева** ва Ўзбек халқ чолғу ансамбли қатнашади.

Концерт кеч соат 8 да бошланади. Билетлар сотилмоқда.

22, 23/II га эълон қилинган **Доғистон давлат «Лезгинка» рақс ансамблининг гастроллари қолдирилди.** Сотиб олинган билетларнинг пули Свердлов номли концерт зали кассасидан қайтарилади.

ТОШКЕНТ ПОЛИТЕХНИКА ИНСТИТУТИ

қурилиш факультетининг «Архитектура» ихтисосига кирувчилар учун

1 мартдан

расм чизиш бўйича бепул, тайёрлов

КУРСИ

ТАШКИЛ ҚИЛАДИ

Дарслар юқори малакали ўқитувчилар томонидан олиб борилади.

Мурожаат учун адрес: Я. Колас кўчаси, 16-уй, 55-хона.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

Бугун ва ҳар куни

ЛИЛИПУТЛАР

МУЗИКАЛИ АТТРАКЦИОНИ

ва янги программада

ЦИРК ТОМОШАЛАРИ.

Кеч соат 8 да бошланади. Билетлар сотилмоқда.

Якшанба куни 3 марта томоша кўрсатилади.

Тошкент шаҳар Октябрь ошхоналар трести дирекцияси, партия ва касаба союз ташкилотлари трест ходими ўртоқ Юнус Мусажоновга отаси **МУСАЖОН НИЗОМОВНИНГ** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентских промышленного и сельского областных комитетов КП Узбекистана, Ташкентского горкома КП Узбекистана, промышленного, сельского областных и городского Советов депутатов трудящихся.

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: редактор — 29004. Редактор ўринбосари — 25885. Масъул секретарь — 34808. Идеология бўлими — 31936. Саноат ишлаб чиқариши ва партия ишлари бўлими — 33786. Қурилиш ва партия ишлари бўлими — 33786. Қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши ва партия ишлари бўлими — 29040. Совет ишлари, маиший ва шаҳар хўжалиги бўлими — 26232. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлими — 28761. Ахборот ва спорт бўлими — 33786. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 34048. Эълонлар бўлими — 28142. Коммутатор — 30249 дан 30258 гача.

«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони Сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.

Р. 05208. ИНДЕКС 64695. Нашр. № Б. 1697.